

Svensk Årsredovisning enligt IFRS 2016

Bergslagens Sparbank AB

Org. nr. 516401-0109

för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2016

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Resultaträkning	8
Rapport över resultat och övrigt totalresultat	8
Balansräkning	9
Rapport över förändringar i eget kapital	10
Kassaflödesanalys	11
Noter till de finansiella rapporterna	
Not 1 Uppgifter om Sparbanken	12
Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper	12
Not 3 Finansiella risker	23
Not 4 Räntenetto	32
Not 5 Erhållna utdelningar	32
Not 6 Provisionsintäkter	32
Not 7 Provisionskostnader	32
Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner	32
Not 9 Övriga rörelseintäkter	33
Not 10 Allmänna administrationskostnader	33
Not 11 Övriga rörelsekostnader	34
Not 12 Kreditförluster, netto	35
Not 13 Skatter	35
Not 14 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m	36
Not 15 Utlåning till kreditinstitut	36
Not 16 Utlåning till allmänheten	36
Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	36
Not 18 Aktier och andelar	37
Not 19 Materiella anläggningstillgångar	37
Not 20 Övriga tillgångar	38
Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	38
Not 22 Skulder till kreditinstitut	38
Not 23 Inlåning från allmänheten	38
Not 24 Övriga skulder	38
Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	38
Not 26 Eget kapital	39
Not 27 Eventualförpliktelser	39
Not 28 Åtaganden	39
Not 29 Närstående	39
Not 30 Intäkternas geografiska fördelning	39
Not 31 Finansiella tillgångar och skulder	40
Not 32 Händelser efter balansdagen	43
Not 33 Viktiga uppskattningar och bedömningar	43
Not 34 Kapitaltäckning	43
Not 35 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen	45
Styrelsens intygande	47

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Banken marknadsför ett brett utbud av tjänster inom bank, finans och försäkring enligt Lag om bank och finansieringsrörelse. Banken verkar inom Nora, Lindesberg, Ljusnarsberg och Storfors kommuner och har kontor i Fellingsbro, Frövi, Nora, Lindesberg, Storå, Kopparberg och Storfors.

Under året har affärsvolymen ökat med 13% och banken har per balansdagen en affärsvolym på 17,2 mdr. Affärsvolymen är fördelad både i egen balansräkning och förmedlade volymer.

Riksbankens styrränta (reporäntan) var vid årets början -0,35% för att under året sänkas ytterligare till -0,50%. Det låga ränteläget påverkar bankens räntenetto negativt.

Banken sysselsatte på balansdagen 67 personer. Med arbetstidmättet 1 937 timmar uppgick medelantalet årsanställda till 60, varav 35 kvinnor och 25 män.

Under året lämnade 1 medarbetare banken med avtalspension.

Sparbanksstiftelsen Bergslagen äger 100% av aktierna i banken och därmed är banken helt och hållet en lokal angelägenhet.

Banken har ett omfattande samarbete med Swedbank. För närmare beskrivning se not 35 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen.

Utveckling av bankens verksamhet, resultat och ställning

Balansomslutningen ökade under året med 596 mkr eller 13% och uppgick på balansdagen till 5 056 (4 461) mkr.

Medelomslutningen beräknad som kvartalsmedeltal var under året 4 722 (4 146) mkr.

Inlåning från allmänheten och övrigt sparande

Inlåning från allmänheten ökade under året med 399 mkr eller med 10% och uppgick på balansdagen till 4 473 (4 074) mkr. Kundernas fondförmögenhet i Swedbank Robur och Swedbank Försäkring ökade med 402 mkr och uppgick vid årets slut till 4 183 (3 781) mkr.

Utlåning och förmedlade volymer

Utlåning till allmänheten redovisas netto efter avdrag för reserveringar för sannolika kreditförluster.

Utlåningen uppgick till 4 454 (3 475) mkr dvs en ökning med 28%.

Förmedlad kreditvolym till Swedbank Hypotek har minskat med 9% och uppgick till 2 073 (2 269) mkr. Volym som förmedlats till Swedbank Finans har ökat med 16% och uppgick till 72 (62) mkr.

Bankens resultat

Räntenettet har ökat med 4% till 95,8 (92,0) mkr vilket beror på kraftigt ökade volymer.

Provisionsintäkterna har ökat med 7% till 56,9 (53,3) mkr.

Provisionerna för betalningsförmedling har minskat 1% medan värdepappersprovisionerna minskat med 7% och övriga provisioner har ökat med 3%. Utlåningsprovisionerna har ökat med 28%.

Provisionskostnaderna har minskat och uppgick till 5,2 mkr (5,7 mkr).

Bankens kostnader ökade med 8% till 96,2 (88,8) mkr. Avskrivningarna uppgick till 1,2 mkr.

Årets resultat före kreditförluster uppgick till 53,1 (52,9) mkr och efter kreditförluster till 50,3 (48,1) mkr.

Årets resultat efter skatt uppgick till 39,5 (37,6) mkr.

Ägarförhållanden

Bergslagens Sparbank AB ägs sedan 1 juni 2010 till 100% av Sparbanksstiftelsen Bergslagen. Orgnr. 875003-2982, Säte: Lindesberg.

Förhållanden som inte redovisats i balansräkningen, resultaträkningen eller noterna men som är viktiga för bedömning av bankens resultat och ställning

Banken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2017-06-30. Se ytterligare information i not 35 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen.

Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut

Efter balansdagen har det inte inträffat några händelser som kan ha en väsentlig påverkan på bankens balans- eller resultaträkning.

Finansiella instrument och riskhantering

I bankens verksamhet uppstår olika typer av risker som kredit-, marknads-, likviditets- och operativa risker. För att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har bankens styrelse fastställt policies och riktlinjer för de olika risktyperna. Banken gör kontinuerligt en bedömning av risknivån i förhållande till det egna kapitalet i den process som kallas Intern Kapital- och Likviditetsutvärdering (IKLU).

Inlåningsvolymerna i banken överstiger bankens utlåningsvolym. Överskottet har banken placerat dels på konto hos olika kreditinstitut och dels i räntebärande värdepapper. Enligt bankens finanspolicy ska 10% av bankens inlåning finnas tillgängligt som likviditet.

I bankens finanspolicy finns fastställda limiter och motparter för finanshanteringen. Där finns även regelverk om ränterisker och duration. Se även not 3 Finansiella risker.

Information om risker och osäkerhetsfaktorer

Information om bankens risker och riskhantering lämnas i not 3 Finansiella risker.

Information om uppskattningar och bedömningar och osäkerhetsfaktorer kring detta lämnas i not 33 Viktiga uppskattningar och bedömningar.

Byte av redovisningsprinciper

Banken tillämpar samma redovisningsprinciper som föregående räkenskapsår.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

Styrelsens ersättning består dels av ett fast arvode, dels av ett arvode per sammanträde. Beroende på sammanträdes tid och omfattning finns två nivåer fastställda. Styrelsearvoden fastställs årligen på bankens årsstämma.

Löner och förmåner för verkställande direktören (VD) fastställs av styrelsen. VD och vice verkställande direktör (vVD) tillsammans med ledningsgruppen erhåller ej rörliga ersättningar, se vidare under not 10 Allmänna administrativa kostnader.

Händelser under räkenskapsåret och förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Svensk ekonomi uppvisade en robust tillväxt under 2016 även om den växlade ned något efter rekordåret 2015. En snabbt växande befolkning, som i januari 2017 passerade 10 miljoner invånare, är en viktig drivmotor till den starka svenska tillväxten.

Men även Riksbankens expansiva penningpolitik, med en reporänta på -0,5 procent och förlängning av obligationsköpen, bidrog till den starka svenska konjunkturen. I genomsnitt steg BNP med drygt 3 procent under fjolårets tre första kvartal jämfört med samma period 2015. Fortfarande är det inhemska ekonomin som driver tillväxten medan det går fortsatt trögt för exportindustrin.

Bostadsinvesteringarna steg med närmare 20 procent under 2016 och antalet påbörjade lägenheter är på de högsta nivåerna sedan miljonprogrammets dagar. Bristen på bostäder är dock besvärande i stora delar av landet. Införandet av amorteringskrav på nya lån från och med i juni förra året ledde dock till en dämpning på bostadsmarknaden. Bostadspriserna steg i en måttligare takt samtidigt som kreditillväxten till hushållen svalnade. En stark arbetsmarknad och låga räntor bidrog till att hushållens konsumtion upprätthölls på en hög nivå under 2016. Men samtidigt ökade tudelningen på arbetsmarknaden. Arbetslösheten är mer än dubbelt så hög för utlandsfödda personer jämfört med inrikes födda och bristen på arbetskraft blev allt vanligare både inom den privata och offentliga sektorn.

Inflationstakten har gått Riksbankens väg även om vägen varit slingrig. Inflationstakten (KPI) var i december 1,7 procent, den högsta nivån på fyra år. Riksbankens beslöt i december om en förlängning av obligationsköpen med ytterligare ett halvår men beslutet var oenigt, där två ledamöter ville avsluta köpen helt. Förutom bättre makrodata och ett mindre stöd för ytterligare penningpolitiska lättnader stärkte den svenska kronan, vilket kan ge Riksbanken huvudbry om inflationsmålet om 2 procent ska kunna nås.

Fem år i sammandrag	2016	2015	2014	2013	2012
Nyckeltal					
Volym					
Affärsvolym ultimo, mkr	17 336	15 231	13 706	12 690	11 579
förändring under året, %	13,8	11,1	8,0	9,6	7,8
Medelaffärsvolym (MAV), mkr	16 178	14 527	13 156	12 129	11 174
förändring under året, %	11,4	10,4	8,5	8,5	4,9
Kapital					
Soliditet	7,5	7,9	8,5	8,1	7,9
Summa riskvägt exponeringsbelopp	1 856 806	1 759 642	1 705 159	1 806 850	1 599 788
Kärnprimärkapitalrelation (ej år 4-5)	18,6	18,2	17,3		
Total kapitalrelation	18,6	18,2	17,3	15,7	17,0
Resultat					
Placeringsmarginal	2,0	2,2	2,7	2,7	2,9
Rörelseintäkter/affärsvolym	0,9	1,0	1,2	1,2	1,3
Rörelseresultat/affärsvolym	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5
Avkastning på totala tillgångar	0,8	0,9	1,1	1,5	1,0
Räntabilitet på eget kapital	10,7	10,9	12,8	15,3	15,7
K/I-tal före kreditförluster	0,64	0,63	0,58	0,57	0,57
K/I-tal efter kreditförluster	0,66	0,66	0,65	0,59	0,59
Osäkra fordringar och kreditförluster					
Reserveringsgrad för osäkra fordringar	41	43	34	36	41
Andel osäkra fordringar	0,5	0,6	0,7	0,2	0,2
Kreditförlustnivå	0,1	0,1	0,4	0,1	0,1
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	60	64	65	66	66
Antal kontor	8	8	8	8	8

Definitioner av nyckeltal beskrivs på sid 45.

Resultat- och balansräkning	mkr				
Resultaträkning					
Räntenetto	96	92	105	105	107
Provisioner, netto	52	48	43	41	41
Nettoreultat av finansiella transaktioner	0	0	1	0	0
Övriga intäkter	2	2	2	2	1
Summa intäkter	149	142	151	148	149
Allmänna administrationskostnader	-84	-78	-76	-74	-74
Övriga rörelsekostnader	-13	-11	-11	-11	-11
Kreditförluster	-3	-5	-10	-2	-3
Summa kostnader	-99	-94	-98	-87	-88
Rörelseresultat	50	48	54	61	61
Bokslutsdispositioner	0	0	0	13	-13
Skatter	-11	-10	-12	-16	-12
Årets resultat	39	38	42	58	36
Balansräkning					
Kassa	4	3	3	5	9
Utlåning till kreditinstitut	93	429	358	618	974
Utlåning till allmänheten	4 453	3 474	3 309	2 911	2 542
Räntebärande värdepapper	357	329	242	361	246
Aktier och andelar	17	48	38	38	12
Materiella tillgångar	7	7	8	8	8
Övriga tillgångar	126	170	20	20	28
Summa tillgångar	5 056	4 461	3 977	3 961	3 819
Skulder till kreditinstitut	183	14	10	0	8
In- och upplåning från allmänheten	4 473	4 074	3 602	3 614	3 463
Övriga skulder	20	21	27	26	41
Avsättningar för pensioner m m	0	0	0	1	1
Summa skulder och avsättningar	4 676	4 108	3 639	3 641	3 513
Obeskattade reserver	0	0	0	0	13
Eget kapital	380	352	338	320	293
Summa skulder, avsättningar och eget kapital	5 056	4 461	3 977	3 961	3 819

Bergslagens Sparbank AB

Org. nr. 516401-0109

Förslag till disposition beträffande bolagets vinst

Årets resultat enligt balansräkningen utgör, tkr

Till bolagsstämmans förfogande står:

Överkursfond

Fond för verkligt värde

Balanserat resultat

Årets resultat

Summa

-29

155 209

39 454

194 634

Styrelsen föreslår att vinstmedel och fria fonder disponeras enligt följande (se även not 26):

Utdelning, [1 213 315 aktier * ca 8,24 kr per aktie]

Balanseras i ny räkning

*varav till fond för verkligt värde**Summa*

10 000

184 634

-29

194 634

Koncernbidrag har lämnats med 600 tkr vilket föranlett att fritt eget kapital per balansdagen efter beaktande av skatteeffekten har reducerats med 468 tkr. Föreslagen värdeöverföring i form av koncernbidrag 600 tkr samt utdelning 10 000 tkr har gjorts med beaktande av dels reglerna om buffertkapital, riskbegränsning och genomlysning enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, dels försiktighetsregeln i 17 kap 3 § aktiebolagslagen.

Gällande regelverk för kapitaltäckning och stora exponeringar innebär att banken vid varje tidpunkt skall ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med bankens interna kapitalutvärderingspolicy. Bankens primärkapitalrelation efter föreslagen vinstdisposition uppgår till 18,55 % (föregående års primärkapitalrelation 18,20 %). Kapitalbasen uppgår efter föreslagen vinstdisposition till 344 mkr (320 mkr) och slutligt minimikapitalkrav till 149 mkr (141 mkr). Specifikation av posterna framgår av not 34 Kapitaltäckning.

Bankens ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att banken kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att bankens egna kapital såsom det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk.

Vad beträffar bankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2016	2015
Ränteintäkter		100 633	98 992
Räntekostnader		-4 830	-6 984
Räntenetto	4	95 803	92 008
Erhållna utdelningar	5	580	553
Provisionsintäkter	6	56 855	53 308
Provisionskostnader	7	-5 158	-5 731
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	114	242
Övriga rörelseintäkter	9	1 057	1 405
Summa rörelseintäkter		149 251	141 785
Allmänna administrationskostnader	10	-83 674	-78 113
Avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar	19	-1 225	-1 178
Övriga rörelsekostnader	11	-11 294	-9 556
Summa kostnader före kreditförluster		-96 193	-88 847
Resultat före kreditförluster		53 058	52 938
Kreditförluster, netto	12	-2 756	-4 856
Rörelseresultat		50 302	48 082
Skatt	13	-10 848	-10 492
Årets resultat		39 454	37 590

Rapport över resultat och övrigt totalresultat

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2016	2015
Årets resultat		39 454	37 590
Övrigt totalresultat			
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat			
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas		-822	-2 762
Skatt hänförlig till poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat	13	-159	608
		-981	-2 154
Årets övrigt totalresultat		-981	-2 154
Årets totalresultat		38 473	35 436

Balansräkning

TSEK	Not	2016-12-31	2015-12-31
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		3 641	3 256
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	14	207 150	139 006
Utlåning till kreditinstitut	15	92 785	428 892
Utlåning till allmänheten	16	4 452 852	3 474 472
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	17	149 689	189 737
Aktier och andelar	18	16 870	48 122
Derivat	3	1 023	55
Materiella anläggningstillgångar	19	7 272	7 443
- Inventarier		2 872	2 891
- Byggnader och mark		4 400	4 552
Aktuell skattefordran	13	682	1 553
Övriga tillgångar	20	104 849	151 426
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	21	19 658	16 745
Summa tillgångar		5 056 471	4 460 707
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder, avsättningar och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	22	183 432	13 570
In- och upplåning från allmänheten	23	4 473 098	4 073 902
Derivat	3	6 094	8 484
Övriga skulder	24	8 007	7 339
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	5 047	4 614
Avsättningar	13	571	581
Summa skulder och avsättningar		4 676 249	4 108 490
Eget kapital	26		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (1 213 315 st aktier och kvotvärde 100 kr)		121 332	121 332
Reservfond		64 256	64 256
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		-29	952
Balanserad vinst eller förlust		155 209	128 087
Årets resultat		39 454	37 590
Summa eget kapital		380 222	352 217
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		5 056 471	4 460 707

Rapport över förändringar i eget kapital

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Verkligt värde reserv	Balans-erat resultat	Årets resultat	
<i>TSEK</i>						
Ingående eget kapital 2015-01-01	121 332	64 256	3 106	107 063	42 038	337 795
Årets resultat					37 590	37 590
Årets övrigt totalresultat			-2 154			-2 154
<i>Årets totalresultat</i>	0	0	-2 154	-	37 590	35 436
Vinstdisposition				42 038	-42 038	-
Lämnade utdelningar				-20 000		-20 000
Koncernbidrag				-1 300		-1 300
Skatteeffekt koncernbidrag				286		286
Utgående eget kapital 2015-12-31	121 332	64 256	952	128 087	37 590	352 217

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital			Totalt eget kapital
	Aktiekapital	Reservfond	Verkligt värde reserv	Balans-erat resultat	Årets resultat	
<i>TSEK</i>						
Ingående eget kapital 2016-01-01	121 332	64 256	952	128 087	37 590	352 217
Årets resultat					39 454	39 454
Årets övrigt totalresultat			-981			-981
<i>Årets totalresultat</i>	0	0	-981	-	39 454	38 473
Vinstdisposition				37 590	-37 590	-
Lämnade utdelningar				-10 000		-10 000
Anslag till allmännyttiga ändamål				-600		-600
Fondemission				132		132
Utgående eget kapital 2016-12-31	121 332	64 256	-29	155 209	39 454	380 222

Kassaflödesanalys

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2016	2015
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat (+)		50 302	48 082
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Förändring av upplupet anskaffningsvärde under perioden, netto (+/-)		13	63
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner (+/-)		289	279
Avskrivningar (+)		1 225	1 178
Kreditförluster (+)		943	3 296
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (+/-)		-334	
Betald inkomstskatt		-9 769	-8 550
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		42 669	44 348
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning/minskning av utlåning till allmänheten (+/-)		-979 303	-168 740
Ökning/minskning av värdepapper (+/-)		-27 385	-90 064
Ökning/minskning av in- och upplåning från allmänheten (+/-)		399 196	471 733
Ökning/minskning av skulder till kreditinstitut (+/-)		180 083	30 000
Förändring av övriga tillgångar (+/-)		42 696	-151 517
Förändring av övriga skulder (+/-)		-1 289	-5 869
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-343 333	129 891
Investeringsverksamheten			
Avyttring/inlösen av finansiella tillgångar (+)		35 017	67
Investering i finansiella tillgångar (-)		-5 600	-10 000
Avyttring av materiella tillgångar (+)		175	
Förvärv av materiella tillgångar (-)		-1 161	-774
Kassaflöde från investeringsverksamheten		28 431	-10 707
Finansieringsverksamheten			
Lämnat koncernbidrag (-)		-600	-1 300
Utbetald utdelning (-)		-10 000	-20 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-10 600	-21 300
Årets kassaflöde		-325 502	97 884
Likvida medel vid årets början		418 578	320 694
Likvida medel vid årets slut		93 076	418 578

TSEK	2016	2015
Följande delkomponenter ingår i likvida medel		
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	3 641	3 256
Utlåning till kreditinstitut	92 784	428 892
Summa enligt balansräkningen	96 425	432 148
Skulder till kreditinstitut	-3 349	-13 570
Summa enligt kassaflödesanalysen	93 076	418 578

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Erhållen utdelning	580	553
Erhållen ränta	100 997	99 911
Erlagd ränta	4 940	7 033

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om sparbanken

Årsredovisningen avges per 31 december 2016 och avser Bergslagens Sparbank som är ett bankaktiebolag med säte i Lindesberg. Adressen till huvudkontoret är Kungsgatan 13 i Lindesberg.

Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper

(a) Överensstämmelse med normgivning och lag

Bankens årsredovisning är upprättad enligt lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS . Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

(b) Värderingsgrunder vid upprättande av bankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 31 för kategorisering av tillgångar och skulder) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

(c) Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Bankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

(d) Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att bankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådandeförhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

(e) Ändrade redovisningsprinciper

(i) Ändrade redovisningsprinciper föranledda av nya eller ändrade IFRS

Inga ändrade redovisningsprinciper har skett som företaget tillämpar från och med 1 januari 2016. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 1 januari 2016 har inte haft någon väsentlig effekt på företagets redovisning.

(f) Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering från 2018. Banken planerar inte att förtidstillämpa IFRS 9. IFRS 9 innebär förändringar av hur finansiella tillgångar klassificeras och värderas, inför en nedskrivningsmodell som baseras på förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster och förändringar av principer för säkringsredovisning bl a med syfte att förenkla och att öka samstämmigheten med bankens interna riskhanteringsstrategier.

Utvärderingen av effekterna på bankens redovisning när IFRS 9 börjar tillämpas pågår. Beloppsmässiga effekter har ännu inte kunnat uppskattas, utan kommer att utkristalliseras vartefter implementeringsprojektet fortlöper under 2017. De bedömningar av effekter som beskrivs i det följande baseras på den information idag är känd eller uppskattad. Val avseende övergångsmetoder kommer att göras när analysen av IFRS 9 nått en fas som ger mer komplett underlag än för närvarande.

Bankens överskottslikviditet placeras i obligationer. Dessa redovisas i enlighet med IAS 39 som AFS tillgångar, vilket innebär att de redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Preliminärt bedöms att obligationerna innehåller i en blandad affärsmodell baserat på klassificeringen i enlighet med IFRS 9, vilket medför att redovisningen förväntas bli oförändrad. Banken har en långsiktig investering i aktier i Indecap Holding AB som för närvarande klassificeras som AFS och som värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Detta innehav kommer i enlighet med IFRS 9 att fortsätta redovisas på detta sätt. Banken har ett innehav i onoterade aktier vars verkliga värde bedöms inte kunna beräknas tillförlitligt och idag redovisas till anskaffningsvärde. Tillämpningen av IFRS 9 kommer att medföra att detta innehav ska redovisas till ett beräknat verkligt värde. Effekten av denna ändring förväntas innebära en marginell effekt jämfört med de bokförda värdena som återfinns i dagens redovisning.

De nya reglerna för nedskrivningar, baserat på förväntade kreditförluster, förväntas öka reserveringen för förluster på utlåning jämfört med tidigare reservering som baserats på inträffade förluster. Ett arbete med att ta fram modeller för reservering av förväntade kreditförluster pågår. Några beloppsmässiga bedömningar av effekten har ännu inte kunnat göras.

Banken använder säkringsredovisning för ränteswapar. Bedömningen är att införandet av IFRS 9 inte kommer att ha en väsentlig påverkan på bankens finansiella rapporter.

IFRS 9 har medfört följändringar i upplysningskraven i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar vilka kommer att påverka de upplysningar som lämnas. Omfattningen för banken av dessa ändringar är ännu inte känd eller uppskattad.

IFRS 15 Revenue from Contracts with Customers, effekten för banken avseende IFRS 15 är ännu inte känd.

(g) Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Bankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

(h) Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall. Se vidare (k), (i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar som klassificerats som tillgängliga för försäljning
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen.
- Betald och upplupen ränta på derivat som är säkringsinstrument och säkringsredovisning tillämpas. För räntederivat som säkrar finansiella tillgångar redovisas betald och upplupen ränta som ränteintäkt och för räntederivat som säkrar finansiella skulder redovisas dessa som en del av räntekostnaderna. Orealiserade värdeförändringar på derivat redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner (se nedan).

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställs.

(i) Provisions- och avgiftsintäkter

En provisions- och avgiftsintäkt redovisas när (i) inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, (ii) det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla företaget, (iii) färdigställandegraden på balansdagen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och (iv) de utgifter som uppkommit och de utgifter som återstår för att slutföra tjänsteuppdraget kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäktsredovisning redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning vilket innebär att intäkterna som redovisas baseras på uppdragets eller tjänstens färdigställandegrad på balansdagen

Banken erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

(i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

(ii) Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som banken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande netto efter avräkning för kreditförlust.

(iii) Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsboks slut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

(j) Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

(k) Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som innehas för handelsändamål.
- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som redovisas enligt fair value option.
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder (inklusive ränteskillnadsersättning som erhållits vid kundens lösen av lån i förtid)
- Realisationsresultat från sällsynta fall vid försäljning innan förfall av tillgångar som avses att hållas till förfall
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som kan säljas
- Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas (aktieinstrument och skuldinstrument)
- Återföring av nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas som är skuldinstrument.
- Realiserade och orealiserade värdeförändringar på derivatinstrument som är ekonomiska säkringsinstrument.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på derivat där säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas.
- Orealiserade förändringar i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk i säkring av verkligt värde
- Ineffektiv del av säkringsinstrument i kassaflödessäkring (utöver den del av värdeförändringen som har redovisats som ränta).
- Valutakursförändringar

(l) Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter. Här redovisas också lokal-, utbildnings-, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt kassadifferenser.

(m) Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

(n) Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i enlighet med reglerna i IAS 39 och ÅRKL.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

(i) Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. En avsättning för lämnat lånelöfte görs om löftet är oåterkalleligt och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller när utlåningsräntan inte täcker företagets upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller vid en överföring av den finansiella tillgången och företaget i samband med detta överför i allt väsentligt samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Ett byte mellan bolaget och en befintlig långivare eller mellan bolaget och en befintlig låntagare av skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden respektive tillgången och redovisning av ett nytt finansiellt instrument.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

(ii) Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen delvis utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i IAS 39. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Inbäddade derivat

Huvudregeln är att inbäddade derivat separeras från värdekontraktet och redovisas på motsvarande sätt som övriga derivat som inte ingår isärkningsförhållanden. Inbäddade derivat separeras inte om dess ekonomiska egenskaper och risker är nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker eller om det finansiella instrumentet i sin helhet värderas till verkligt värde. Vissa sammansatta kontrakt, det vill säga kontrakt som innehåller ett eller flera inbäddade derivat, klassificeras som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen. Detta val innebär att hela det kombinerade avtalet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Samtliga derivat värderas initialt och löpande till verkligt värde i balansräkningen. Om säkringsredovisning inte tillämpas redovisas värdeförändringarna över resultaträkningen och derivaten kategoriseras på grund av reglerna i IAS 39 som innehav för handelsändamål, även i de fall som de ekonomiskt säkrar risk men där säkringsredovisning inte tillämpas. Om säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på sätt som beskrivs nedan.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som utgör innehav för handelsändamål, dels andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s k Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. För finansiella instrument som innehas för handelsändamål redovisas såväl realiserade som realiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. I balansräkningen representeras dessa av balansposterna Utlåning till kreditinstitut, Utlåning till allmänheten samt Övriga tillgångar. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter nedskrivningar av osäkra fordringar.

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som företaget har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller joint ventures redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital, dock ej värdeförändringar som beror på nedskrivningar (se redovisningsprinciper) eller på valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i resultaträkningen. Vidare redovisas ränta på räntebärande instrument i enlighet med effektivräntemetoden i resultaträkningen likaså utdelning på aktier. För dessa instrument kommer eventuella transaktionskostnader ingå i anskaffningsvärdet vid redovisningen för första tillfället och därefter ingå i löpande värdering till verkligt värde att ingå i fond för verkligt värde till dess att instrumentet förfaller eller avyttras. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i resultaträkningen.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper, dels finansiella skulder som utgör innehav för handelsändamål (se ovan), dels finansiella skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som tillhörig till denna kategori (Fair Value Option). I den förstnämnda delkategorin ingår bankens derivat med negativt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Till vilken kategori företagets finansiella tillgångar och skulder hänförs framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

(iii) Finansiella garantier

Bankens garantiavtal innebär att banken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor.

Finansiella garantiavtal redovisas initialt till verkligt värde, dvs i normalfallet det belopp som utställaren erhållit i ersättning för den utställda garantin. Vid den efterföljande värderingen redovisas skulden för den finansiella garantin till det högre av de belopp som redovisas enligt IAS 37, Avsättningar, eventalförpliktelser och eventualtillgångar och det belopp som ursprungligen redovisades efter avdrag, i tillämpliga fall, för ackumulerade periodiseringar, som redovisats i enlighet med IAS 18, Intäkter.

(o) Lånelöften

Med lånelöfte avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från banken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t ex ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både banken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av banken lämnade lånelöften gäller att (a) att det inte kan regleras netto, (b) banken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (c) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långivarens upplåningskostnader redovisar banken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade lånelöftet.

(p) Derivat och säkringsredovisning

Bankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakursexponeringar som banken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringsinstrumentet effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

Banken tillämpar säkringsredovisning för de ekonomiska säkringsrelationer där resultateffekten enligt bankens uppfattning skulle bli alltför missvisande om säkringsredovisning inte tillämpas. För andra ekonomiska säkringar där resultatkonsekvensen av att inte tillämpa säkringsredovisning bedöms som mer begränsad tillämpas inte säkringsredovisning mot bakgrund av det administrativa merarbete som säkringsredovisning innebär.

Samtliga derivat värderas till verkligt värde i balansräkningen. Ett inbäddat derivat värderas separat från värdkontraktet till verkligt värde om det inte är nära relaterat till värdkontraktet och om inte hela instrumentet värderas till verkligt värde där värdeförändringarna redovisas över resultaträkningen. Beroende på om säkringsredovisning tillämpas eller inte så redovisas värdeförändringarna på derivatet och den säkrade posten på olika sätt enligt nedan.

Bankens säkringsinstrument vid säkringsredovisning utgörs främst av ränteswappar och räntetak. De poster som säkras och där säkringsredovisning tillämpas är:

1. ett belopp av fastförräntad utlåning (portföljsäkring)
2. ett belopp av utlåning med räntetak (portföljsäkring)
3. enskilt lån som löper med fast ränta (transaktionsbaserad säkringsrelation)
4. fastförräntad upplåning (transaktionsbaserad säkringsrelation)
5. upplåning till rörlig ränta (transaktionsbaserad säkringsrelation)

Den säkrade risken i de ovanstående posterna är:

- a) risken för förändring i verkligt värde på grund av förändringar i swapräntan
- b) risken för förändring i verkligt värde av att räntan överstiger kundens lånetak
- c) osäkerheten i framtida kassaflöden i upplåningen till följd av förändringar i upplåningsräntan

(i) Säkring av verkligt värde (portfölj)

När ett säkringsinstrument används för säkring av ett verkligt värde redovisas derivatet till verkligt värde i balansräkningen och den säkrade tillgången/skulden redovisas också den till verkligt värde avseende den säkrade risken. Risken för förändringar i verkligt värde i bankens redovisning härrör från utlåning med fast ränta, vilket ger upphov till ränterisk. Värdeförändringen på derivatet redovisas i resultaträkningen tillsammans med värdeförändringen på den säkrade posten i resultaträkningen under posten Nettoresultat av finansiella poster till verkligt värde. Orealiserade värdeförändringar på säkringsinstrumenten redovisas bland Nettoresultat av finansiella transaktioner och räntekuponger (såväl upplupen som betald) bland ränteintäkterna.

För säkringsrelationerna 1-2 tillämpas säkring till verkligt värde. Den portföljmetod som tillämpas innebär att lånefordringarna fördelas ut i olika tidsspann utifrån förväntade ränteomförhandlingstidpunkter. I varje tidsspann har banken utsett det riskhanteringsstrategi är lämpligt att säkra och de anskaffade säkringsinstrumenten fördelas ut i dessa tidsspann. Månatligen utförs en effektivitetstest av säkringsrelationerna genom en jämförelse förändringen i verkligt värde på säkringsinstrumentet med förändringen i verkligt värde på det säkrade beloppet med avseende på den säkrade risken (risken för förändring i swapräntan) i varje tidsspann. Om effektiviteten har varit inom 80-125 % redovisas en justering av värdet på den säkrade beloppet med den beräknade förändringen i verkligt värde på en separat rad i balansräkningen (Förändring i verkligt värde på räntesäkrad post i portföljsäkring). Till den del som säkringen inte varit effektiv redovisas detta i resultaträkningen. Om säkringsrelationen avbryts och den säkrade posten fortfarande finns i balansräkningen så påbörjas en periodisering enligt en rätlinjig metod på tidigare bokförda värdejusteringar.

Avbrott av säkringsredovisning

Om säkringsredovisning avbryts men den säkrade posten finns kvar i balansräkningen, periodiseras den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten fram till den säkrade postens förväntade förfallotidpunkt. Om säkringsredovisning avbryts och den säkrade posten inte längre redovisas i balansräkningen resultatförs den tidigare redovisade värdejusteringen på den säkrade posten omedelbart.

(ii) Kassaflödessäkring

För säkringsrelationerna 3-4 enligt ovan tillämpas kassaflödessäkring eftersom den säkrade risken är osäkerhet i framtida kassaflöden. För säkring används ränteswappar. Ränteswapparna värderas till verkligt värde i balansräkningen. I resultaträkningen redovisas räntekupongdelen löpande som räntekostnad eller ränteintäkt (beroende på om den säkrade posten är en skuld eller tillgång) och övrig värdeförändring av ränteswappen redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i fond för verkligt värde i eget kapital till den säkringen varit effektiv så länge som kriterierna för säkringsredovisning och effektivitet är uppfyllda. All ineffektivitet från säkringen redovisas i resultaträkningen.

Avbrott av säkringsredovisning

Om säkringsredovisning avbryts men det säkrade kassaflödet fortfarande kan förväntas, periodiseras det verkliga värdet på säkringsinstrumentet som redovisats i övrigt totalresultat och ackumulerats i fond för verkligt värde fram till dess att säkringsrelationen senast uppfyllde kriterierna för säkringsredovisning över den period det förväntade kassaflödet förväntas påverka resultaträkningen. Om säkringsredovisning avbryts men det säkrade kassaflödet inte längre förväntas så resultatförs de realiserade värdeförändringarna på derivatet som redovisats i övrigt totalresultat och ackumulerats i fond för verkligt värde.

(iii) Fordringar och skulder i utländsk valuta

För ekonomisk säkring av fordran eller skuld mot valutakursrisk används valutaterminer. För skydd mot valutarisk tillämpas inte säkringsredovisning eftersom en ekonomisk säkring avspeglas i redovisningen genom att både den underliggande fordran eller skulden och säkringsinstrumentet redovisas till balansdagens terminskurser och valutakursförändringarna redovisas över resultaträkningen.

(q) Metoder för bestämning av verkligt värde

(i) Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

(ii) Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt.

OTC-Derivat

Värderingsteknikerna för OTC-derivat utgörs av analys av diskonterade kassaflöden samt etablerade optionsvärderingsmodeller. Värderingsmodellerna har utformats så att observerbara marknadspriser används när sådana finns tillgängliga. I de fall som observerbara marknadspriser inte finns tillgängliga använder företaget ej observerbara modellparametrar.

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i onoterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall när ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas. Skälet till att de inte kunnat värderas till verkligt värde på ett tillförlitligt sätt är att det enligt företagsledningen råder alltför stor osäkerhet i de framtida kassaflödena samt den riskjustering som behöver göras på diskonteringsräntan. Banken har ingen avsikt att avyttra de onoterade aktierna i någon nära framtid. Det redovisade värdet på onoterade aktier vars verkliga värden inte kunna fastställas på ett tillförlitligt sätt uppgår till 966 tkr (983 tkr).

(r) Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

(i) Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar banken om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Objektiva belägg för att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar har ett nedskrivningsbehov innefattar observerbara uppgifter som kommer tillgångens innehavare till del angående följande förlusthändelser:

- a) betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenär,
- b) ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- c) beviljande av långgivaren, av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, av en eftergift som långgivaren annars inte hade övervägt,
- d) det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion,
- e) upphörande av en aktiv marknad för tillgången i fråga på grund av finansiella svårigheter, eller
- f) observerbara uppgifter som tyder på att det finns en mätbar minskning av de uppskattade framtida kassaflödena från en grupp av finansiella tillgångar sedan dessa tillgångar redovisades första gången, trots att minskningen ännu inte kan identifieras som hörande till någon av de enskilda finansiella tillgångarna i gruppen, inklusive
 - i. negativa förändringar i betalningsstatus för låntagare i gruppen (exempelvis ett ökat antal försenade betalningar eller ett ökat antal kreditkortsinnehavare som nått sin kreditgräns och som betalar lägsta tillåtna månadsbelopp), eller
 - ii. inhemska eller lokala ekonomiska villkor som har koppling till uteblivna betalningar av tillgångarna i gruppen (exempelvis en ökning av arbetslösheten i låntagarnas geografiska område, en minskning av fastighetspriserna avseende hypotekslån i berört område, en nedgång i oljepriserna vid lån till oljeproducenter, eller ogynnsamma förändringar av branschvillkor som påverkar låntagarna i gruppen).

Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Banken utvärderar om ett nedskrivningsbehov finns och om en kreditförlust ska redovisas på individuell basis för alla lån som är väsentliga. I banken har reserveringar på gruppnivå inte gjorts på grundval av att banken regelbundet går igenom kreditportföljen är väsentliga. I banken har reserveringar på gruppnivå inte gjorts på grundval av att banken regelbundet går igenom kreditportföljen och har en aktuell och uppdaterad analys vid årlig kreditomprövning. Bankens rutiner möjliggör också att signaler om att en motpart har problem med att fullfölja lånekontraktets förpliktelser snabbt fångas upp och leder till individuell värdering och åtgärd. Dessutom finns möjlighet en tid in på nya året, att göra korrigeringar i bokslutet vid en eventuell bekräftelse på förhållanden som fanns på balansdagen.

För lån som inte bedömts vara individuellt väsentliga till belopp tillämpar banken en gruppvis nedskrivning utan att någon individuell prövning görs. Detta gäller för gruppen borgen- blancokrediter till privatpersoner på mindre belopp. Där beräknas avsättningsbehovet enligt schablon. Denna schablon bygger på tidigare erfarenheter av storleken på förluster avseende ifrågavarande grupp av homogena krediter.

En nedskrivning (kreditförlust) beräknas som mellanskillnaden mellan det diskonterade nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden (inklusive kassaflöden från eventuellt i anspråkstagande av pant, även när i anspråkstagande inte är sannolikt), diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta och lånets redovisade värde. Nedskrivningen redovisas som en kreditförlust i resultaträkningen.

För osäkra lånefordringar där det redovisade värdet efter nedskrivningar, beräknas som det sammanlagda diskonterade värdet av framtida kassaflöden, redovisas förändringen av det nedskrivna beloppet som ränta till den del som ökningen inte beror på om ny bedömning av de förväntade kassaflödena. Vid en förändrad bedömning av förväntade framtida kassaflöden från ett osäkert lån mellan två bedömningstillfällen skall däremot denna förändring redovisas som kreditförlust eller återvinning.

För lån där en omförhandling av de ursprungliga lånevillkoren görs till följd av att låntagaren har finansiella svårigheter, redovisas en kreditförlust, om det diskonterade nuvärdet av kassaflödena enligt de omförhandlade lånevillkoren diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta är lägre än redovisat värde på lånet. Om lånet efter omstrukturering förväntas återbetalas i enlighet med de omförhandlade villkoren så klassificeras lånet inte längre som osäkert.

Som objektiva belägg på att nedskrivningsbehov föreligger och att lånet är klassat som osäkert räknar banken i allmänhet betalningar som är mer än 60 dagar försenade. Andra objektiva belägg kan vara information om betydande finansiella svårigheter som kommit banken till kännedom genom analys av finansiella rapporter, inkomstdeklarationer eller på annat sätt i den löpande utvärderingen av kundens kreditvärdighet som ingår som en integrerad del i bankens system och rutiner för att hantera kreditrisk. Eftergifter till bankens låntagare som görs på grund av att låntagaren har finansiella svårigheter kan också utgöra objektiva belägg om att lånet är osäkert.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorierna investeringar som hålles till förfall och lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Egetkapitalinstrument som klassificerats som en finansiell tillgång som kan säljas, anses ha ett nedskrivningsbehov och skrivs ner om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet med ett betydande belopp, eller när värdenedgången varit utdragen. Banken betraktar en värdenedgång större än 20% som betydande, och en period om minst 9 månader som utdragen.

Vid nedskrivning av ett egetkapitalinstrument som är klassificerat som en finansiell tillgång som kan säljas omklassificeras tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital via övrigt totalresultat till resultaträkningen. Beloppet och den ackumulerade förlust som omklassificeras från eget kapital via övrigt totalresultat i resultaträkningen utgörs av skillnaden mellan förvärvskostnaden (efter avdrag för återbetalning av kapitalbelopp och periodisering) och aktuellt verkligt värde, efter avdrag för eventuell nedskrivning på den finansiella tillgången som tidigare redovisats i resultaträkningen.

Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

(ii) Återföring av nedskrivningar

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. En nedskrivning på en lånefordran återförs om låntagaren förväntas fullfölja alla kontraktuella betalningar i enlighet med ursprungliga eller omstrukturerade lånevillkor. Återföring av nedskrivningar på lån (kreditförluster) redovisas som en minskning av kreditförluster och specificeras särskilt i not.

Nedskrivningar av investeringar som hålles till förfall eller lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen återförs ej via resultaträkningen, utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över resultat- räkningen om det verkliga efter det att nedskrivningen gjordes.

Finansiella tillgångar som redovisas till anskaffningsvärde

En nedskrivning av en finansiell tillgång som redovisats till anskaffningsvärde återförs inte förrän instrumentet avyttras även om ett nedskrivningsbehov inte längre föreligger.

(iii) Bortskrivningar av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

(s) lanspråktagen pant

Övertagen egendom för skyddande av lånefordran värderas till enligt lägsta värdets princip, d v s det lägre beloppet av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet om den övertagna egendomen inte är ett finansiellt instrument. Lanspråktagen pant som är finansiellt instrument värderas och redovisas i enlighet med företagets principer för värdering av finansiella instrument.

Övertagen egendom redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom fördelas på motsvarande sätt som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som banken övertagit för att skydda en fordran redovisas hyresintäkter under övriga rörelseintäkter och driftskostnader under övriga rörelsekostnader.

(t) Materiella tillgångar

(i) Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma banken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

(ii) Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsföres linjärt över leasingperioden.

(iii) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

(iv) Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;

- byggnader, rörelsefastigheter	se nedan
- maskiner, inventarier och installationer	3 - 5 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. Den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler är emellertid försumbar. Banken har därför valt att tillämpa avskrivning av fastigheten på 50 år, vilket överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

(u) Nedskrivningar av materiella tillgångar

(i) Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för företagets tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde.

Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden - en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets (grupp av enheters) redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

(ii) Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

(v) Eget kapital
Utdelningar

Utdelningar redovisas som skuld efter det att årsstämman godkänt utdelningen.

(w) Ersättningar till anställda

(i) Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Bankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för bankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Banken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för bankens pensionsplan hos SPK. Banken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Bankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt banken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10 Allmänna administrationskostnader.

Pensionering i egen regi

Banken har utöver de kollektivavtalade tjänstepensionerna också i särskilda avtal utfäst till vissa anställda att den anställde kan avsluta sin tjänstgöring vid en tidigare tidpunkt än 65 års ålder och om en ytterligare ersättning än den som den kollektivavtalade pensionsförmånen då ger. Banken har inte några förmånsbestämda pensionsåtaganden som inte säkrats genom premieinbetalning.

(ii) Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkt när företaget inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när företaget redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningar som inte förväntas regleras inom tolv månader redovisas till dess nuvärde.

(iii) Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. En avsättning redovisas för den förväntade kostnaden för vinstandels- och bonusbetalningar när koncernen har en gällande rättslig eller informell förpliktelse att göra sådana betalningar till följd av att tjänster erhållits från anställda och förpliktelsen kan beräknas tillförlitligt.

(x) Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder ovisshet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättningar görs med det belopp som är den bästa uppskattningen av det som krävs för att reglera den befintliga förpliktelsen på balansdagen. Där effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig, beräknas avsättningar genom diskontering av det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar av pengars tidsvärde och, om det är tillämpligt, de risker som är förknippade med skulden.

(y) Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

Upplysningar om eventualförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 3 Finansiella risker

I bankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har bankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i banken, fastställt policier och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Bankens styrelse har det övergripande ansvaret för bankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Bankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som banken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicier och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar banken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

I banken finns en samlad funktion för självständig riskkontroll direkt underställd VD vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisik avses risken att banken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som banken tar på sig när banken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som banken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Central bankdelegation rapporterar regelbundet till styrelsen.

Bankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i banken normalt fattas av minst två personer. Trots att kreditrisken utgör bankens största riskexponering är bankens kreditförluster i förhållande till utestående kreditvolym jämförelsevis små.

Den avgörande bedömningsgrunden för bankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist är geografiskt hänförliga till bankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av bankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Banken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i bankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast i värdepapper med hög kreditvärdighet.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Bankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Banken utsätts för koncentrationsrisk i form av geografisk koncentration, branschkoncentration samt namnkoncentration. Banken har en väldiversifierad kreditportfölj med motparter inom många olika branscher som är verksamma inom och utom verksamhetsområdet. I bankens IKLU sker avsättning för koncentrationsrisker i pelare 2.

Bankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan. Banken har inga ianspråktagna säkerheter under aktuellt eller föregående räkenskapsår.

Kreditriskexponering, brutto och netto 2016	Kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/ Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk-exponering m hänsyn till säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet					
av:					
Statlig och kommunal borgen ²	96 784		96 784	96 784	
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	2 105 486	1 085	2 104 401	2 034 450	69 951
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	525 417		525 417	524 970	447
Pantbrev i jordbruksfastigheter	370 698		370 698	357 376	13 322
Pantbrev i andra näringsfastigheter	580 307		580 307	518 768	61 539
Företagsinteckning	336 422	12 518	323 904	310 981	12 923
Övriga ⁵	547 332	3 206	544 126	74 852	469 274
varav: kreditinstitut	92 784		92 784		92 784
Summa	4 562 446	16 809	4 545 637	3 918 181	627 456
Värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	96 425		96 425		96 425
- AA	110 725		110 725		110 725
Andra emittenter					
- AAA	30 258		30 258		30 258
- AA	18 036		18 036		18 036
- A	54 378		54 378		54 378
- utan rating	47 017		47 017		47 017
Summa	356 839	-	356 839	-	356 839
Derivat					
- A	1 023		1 023		1 023
Summa	1 023	-	1 023	-	1 023
Övrigt					
Åtaganden	385 170		385 170		385 170
Utställda lånelöften	251 346		251 346		251 346
Utställda finansiella garantier	143 436		143 436		143 436
Summa	779 952	-	779 952	-	779 952
Total kreditriskexponering	5 700 260	16 809	5 683 451	3 918 181	1 765 270
Kreditriskexponering, brutto och netto 2015					
Krediter¹ mot säkerhet					
av:					
Statlig och kommunal borgen ²	82 948		82 948	82 948	
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	1 517 406	1 073	1 516 333	1 465 109	51 224
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	395 494		395 494	395 116	378
Pantbrev i jordbruksfastigheter	285 823		285 823	281 293	4 530
Pantbrev i andra näringsfastigheter	437 001	2 000	435 001	408 480	26 521
Företagsinteckning	311 420	9 448	301 972	291 742	10 230
Övriga ⁵	889 138	3 346	885 793	92 485	793 308
varav: kreditinstitut	428 892		428 892		428 892
Summa	3 919 230	15 867	3 903 364	3 017 173	886 191
Värdepapper					
Statspapper och andra offentliga organ					
- AAA ⁶	79 112		79 112		79 112
- AA	59 894		59 894		59 894
Andra emittenter					
- AA	49 269		49 269		49 269
- A	140 468		140 468		140 468
- utan rating	35 288		35 288		35 288
Summa	364 032	-	364 032	-	364 032
Derivat					
- A	55		55		55
Summa	55	-	55	-	55
Övrigt					
Åtaganden	354 751		354 751		354 751
Utställda lånelöften	206 102		206 102		206 102
Utställda finansiella garantier	129 180		129 180		129 180
Summa	690 033	-	690 033	-	690 033
Total kreditriskexponering	4 973 350	15 867	4 957 483	3 017 173	1 940 310

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² inklusive krediter till stat och kommun

³ inklusive bostadsrätter

⁴ inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ I detta exempel utgår vi från Standard and Poor's rating

Kreditkvalitet avseende lånefordringar

Banken tillämpar riskklassificeringssystem för att fastställa kreditkvalitet på samtliga lånefordringar. Riskklassificeringssystemet ligger även till grund för bankens tillstånd om att få tillämpa IRK-metoden vid Kapitaltäckningsrapportering. Riskklassificeringssystemet är det samlande begreppet för modeller för riskklassificering av kreditrisk, IT-system där modellerna är implementerade samt manuella rutiner för bestämmande och uppföljning av riskklass samt regler och IT-system för utveckling och underhåll av modeller för riskklassificering.

Riskklassificeringssystemet är primärt ett affärsstödande redskap och möjliggör en effektivare kreditprocess genom att krediter med högre risk avråds direkt eller analyseras mycket noggrant, medan krediter med lägre risk hanteras på ett mer standardiserat sätt. Dessutom är beslutsmandaten större för engagemang i riskklasser som indikerar låga risker. Systemet syftar till att med så stor precision som möjligt mäta risken för att en kund eller ett kontrakt ska fallera och därigenom kunna beräkna de förluster som banken i så fall drabbas av.

Riskklassificeringssystemet är uppdelat på småföretag, medelstora företag, stora företag och privatpersoner. Klassificeringen innebär att banken med hjälp av modeller åsätter varje kund eller exponering ett värde på en riskskala, så kallad riskklass. Med hjälp av riskskalan rangordnas kunderna från de med högst risk till de med lägst risk och för varje skalsteg har risken kvantifierats. Den klassificering som görs med avseende på risken för att en kund ska fallera uttrycks på vad avser privatpersoner och företag, en skala med 22 riskklasser, där klass 0 visar störst risk och klass 21 är lägst risk för fallissemang. För både privat- och företagskrediter finns en klass för default, dvs krediter i fallissemang.

RFF (Risk för fallissemang)	2016	2015
18 - 21	52%	54%
14 - 17	29%	29%
10 - 13	13%	12%
4 - 9	3%	3%
0 - 3	3%	2%
Fördelning av under året beviljade privatkrediter	100%	100%

Riskklassificering företagskrediter

Banken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i banken. Ett centraliserat scoringverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Med hjälp av scoringverktyget indelas bankens företagsutlåning i riskklasser med ledning av parametrarna Risk för obestånd och Risk vid obestånd. Scoringverktyget tar hänsyn till företagets nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet. Riskklasserna är indelade i en skala från 0 till 5, där 0 är högst risk och 5 lägst risk.

Riskklass	2016	%-andel	2015	%-andel
5	581 049	34%	456 600	28%
4	263 796	15%	365 731	23%
3	422 211	25%	377 089	23%
2	352 627	20%	283 449	17%
1	73 671	4%	99 163	6%
0	29 410	2%	39 235	3%
Totalt exponerat belopp för riskklassificerade krediter	1 722 764		1 621 267	

Oreglerade och osäkra fordringar

Åldersanalys, oreglerade men ej nedskrivna lånefordringar

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Fordringar förfallna 60 dgr eller mindre	15 717	69
Fordringar förfallna > 60 dgr - 90 dgr	1	230
Fordringar förfallna > 90 dgr - 180 dgr	184	34
Fordringar förfallna > 180 dgr - 360 dgr	431	823
Fordringar förfallna > 360 dgr	7 922	20 288
Summa	24 255	21 444

Lånefordringar per kategori av låntagare

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Lånefordringar, brutto		
- offentlig sektor	15 628	729
- företagssektor	1 524 260	1 200 908
- hushållssektor	2 894 497	2 246 470
<i>varav enskilda företagare</i>	<i>765 171</i>	<i>643 745</i>
- övriga	35 276	42 231
Summa	4 469 661	3 490 338
varav:		
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar	24 254	16 221
- företagssektor	18 948	7 848
- hushållssektor	5 306	8 373
Oreglerade lånefordringar som inte ingår i osäkra lånefordringar och för vilka ränta intäktsförs	-	-
Omstrukturerade lån som inte längre är förfallna eller osäkra	-	-
Osäkra lånefordringar	41 065	36 688
- företagssektor	31 467	28 315
- hushållssektor	9 598	8 373
Avgår:		
Specifika nedskrivningar för individuellt värderade fordringar	14 802	14 394
- företagssektor	12 518	12 065
- hushållssektor	2 284	2 329
Gruppvisa nedskrivningar för individuellt värderade lånefordringar	-	-
Nedskrivningar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar	2 007	1 472
- företagssektor		
- hushållssektor	2 007	1 472
Lånefordringar, nettoredovisat värde		
- offentlig sektor	15 628	729
- företagssektor	1 511 742	1 188 843
- hushållssektor	2 890 206	2 242 669
<i>varav enskilda företagare</i>	<i>765 171</i>	<i>643 745</i>
- övriga	35 276	42 231
Summa	4 452 852	3 474 472

Följande faktorer beaktar banken för att bestämma om tillgången är osäker:

Med osäkra fordringar avses fordringar eller garantier som har förfallna belopp äldre än 60 dagar eller där andra omständigheter medför osäkerhet om värdet. Andra omständigheter kan vara t.ex. konkursfordringar eller då kunden har gjort betalningsinställelse samt då nedskrivning gjorts för befarad kreditförlust trots att ovanstående kriterier inte är uppfyllda.

Omstrukturerade lån som inte längre är osäkra eller förfallna

Redovisat värde för finansiella tillgångar som annars skulle redovisas som förfallna till betalning eller nedskrivna och vars villkor har omförhandlats uppgår per balansdagen till 0 (0) tkr.

Kvittningsavtal och liknande avtal

Banken ingår i derivatavtal under International Swaps and Derivatives Association (ISDA) master netting-avtal. Avtalen innebär att när en motpart inte kan reglera sina åtaganden enligt samtliga transaktioner avbryts avtalet och alla utestående mellanhavanden skall regleras med ett nettobelopp. ISDA-avtalen uppfyller inte kriterierna för kvittning i balansräkningen. Detta beror på att kvittning enligt ISDA-avtalen endast är tillåten om motparten eller banken inte kan reglera sina åtaganden. Därtill är det inte heller motpartens eller bankens avsikt att reglera mellanhavanden på nettobasis eller vid samma tidpunkt.

Banken tar emot säkerheter i form av banktillgodohavanden och noterade värdepapper vad beträffar följande typer av värdepapper; derivat, repor och omvända repor samt värdepapperslån och utlåning av värdepapper.

Sådana säkerheter följer standardvillkoren i ISDA Credit Support Annex. Dessa avtal innebär att värdepapper lämnas/erhålls som säkerhet kan ställas som säkerhet eller säljas under transaktionens löptid men måste lämnas tillbaka när transaktionen förfaller. Villkoren ger också respektive motpart rätt att avbryta avtalet om motparten inte levererar säkerheter.

Upplysningarna i tabellen nedan visar finansiella instrument som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning eller ett liknande avtal, liksom säkerheter som erhållits och lämnats relaterat till exponeringar i dessa avtal.

TSEK	Bruttobelopp	Kvittning i balans-räkningen	Nettobelopp i balans-räkningen
2016-12-31			
Finansiella tillgångar			
Derivat för riskhantering	1 023		1 023
Summa	1 023	-	1 023
Finansiella skulder			
Derivat som innehas för handel	100		100
Derivat för riskhantering	5 994		5 994
Summa	6 094	-	6 094

TSEK	Bruttobelopp	Kvittning i balans-räkningen	Nettobelopp i balans-räkningen
2015-12-31			
Finansiella tillgångar			
Derivat för riskhantering	55		55
Summa	55	-	55
Finansiella skulder			
Derivat för riskhantering	8 484		8 484
Summa	8 484	-	8 484

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att banken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad intjäningsförmåga till följd av att bankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Bankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Bankens likviditetsberedskap i form av dagslåneräkning, värdepappersportfölj och kreditlimiter hos Swedbank får lägst uppgå till 10 % av inlåningen från allmänheten.

Bankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser bankens likviditetssituation.

I nedanstående tabell redovisas de förväntade tidpunkterna för återvinning eller bortbokning av samtliga tillgångar och skulder i balansräkningen. Det är ingen väsentlig skillnad mellan diskonterade och nominella kassaflöden varför löptidsexponeringen motsvarar likviditetsexponeringen.

Löptidsinformation
2016

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

Tillgångar

Kassa och tillgodohavande hos centralbanker
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m
Utlåning till kreditinstitut
Utlåning till allmänheten
Obligationer och andra räntebärande värdepapper
Derivat
Övriga tillgångar
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Summa tillgångar

Skulder

Skulder till kreditinstitut
Inlåning fr allmänheten
Upplåning fr allmänheten
Derivat
Övriga skulder
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
Avsättningar
Övriga skulder inkl. eget kapital

Summa skulder och eget kapital

Oredovisade länelöften
Valutaterminer
Outnyttjad del av beviljade krediter
Total skillnad

Diskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid

	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa redovisade värden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	3 641						3 641	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				207 150			207 150	207 150
Utlåning till kreditinstitut	72 785	20 000					92 785	–
Utlåning till allmänheten	228 577	100 972	184 015	865 160	3 074 128		4 452 852	3 939 288
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		76 314	18 036	50 267	5 072		149 689	55 339
Derivat		1 022	1				1 023	–
Övriga tillgångar	103 579					26 094	129 673	26 094
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 645	18 013					19 658	–
Summa tillgångar	410 227	216 321	202 052	1 122 577	3 079 200	26 094	5 056 471	4 227 871
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	3 432	75 000	105 000				183 432	–
Inlåning fr allmänheten	4 259 097	99 094	114 907				4 473 098	4 473 098
Upplåning fr allmänheten							–	–
Derivat		1 312	951	3 831			6 094	3 831
Övriga skulder		2 530				5 477	8 007	5 477
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		5 047					5 047	–
Avsättningar						571	571	571
Övriga skulder inkl. eget kapital						380 222	380 222	380 222
Summa skulder och eget kapital	4 262 529	182 983	220 858	3 831	–	386 270	5 056 471	4 863 199
Oredovisade länelöften	251 346						251 346	–
Valutaterminer		15 954	1 040				16 994	–
Outnyttjad del av beviljade krediter	350 110						350 110	–
Total skillnad	-4 453 758	17 384	-19 846	1 118 746	3 079 200	-360 176	-618 450	-635 328

Löptidsinformation
2015

Kontraktuell återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

Tillgångar

Kassa och tillgodohavande hos centralbanker
Belåningsbara statskuldförbindelser m m
Utlåning till kreditinstitut
Utlåning till allmänheten
Obligationer och andra räntebärande värdepapper
Derivat
Övriga tillgångar
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Summa tillgångar

Skulder

Skulder till kreditinstitut
Inlåning fr allmänheten
Upplåning fr allmänheten
Derivat
Övriga skulder
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
Avsättningar
Övriga skulder inkl. eget kapital

Summa skulder och eget kapital

Oredovisade länelöften

Valutaterminer
Outnyttjad del av beviljade krediter

Total skillnad

	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	Summa redovisade värden	Varav förväntad tidpunkt för återvinning > 12 mån
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	3 256						3 256	–
Belåningsbara statskuldförbindelser m m				109 566	29 440		139 006	139 006
Utlåning till kreditinstitut	428 892						428 892	–
Utlåning till allmänheten	192 644	98 684	161 829	662 162	2 359 153		3 474 472	3 021 315
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			71 463	118 274			189 737	118 274
Derivat		55					55	–
Övriga tillgångar	150 118					58 426	208 544	58 426
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 639	15 106					16 745	–
Summa tillgångar	776 549	113 845	233 292	890 002	2 388 593	58 426	4 460 707	3 337 021
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	3 285	10 285					13 570	–
Inlåning fr allmänheten	4 056 396	5 168	12 338				4 073 902	4 073 902
Upplåning fr allmänheten							–	–
Derivat		176	317	7 991			8 484	7 991
Övriga skulder		1 546				5 793	7 339	5 793
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		4 614					4 614	–
Avsättningar						581	581	581
Övriga skulder inkl. eget kapital						352 217	352 217	352 217
Summa skulder och eget kapital	4 059 681	21 789	12 655	7 991	–	358 591	4 460 707	4 440 484
Oredovisade länelöften	206 102						206 102	
Valutaterminer		17 665					17 665	
Outnyttjad del av beviljade krediter	337 086						337 086	
Total skillnad	-3 826 320	74 391	220 637	882 011	2 388 593	-300 165	-560 853	-1 103 463

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisker: valutarisk, ränterisk och andra prisrisker. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna ränterisker, valutarisker och aktiekursrisker (prisrisk). I bankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på bankens fastförräntade tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenetto försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindningstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med bankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta att räntebindningstiderna på bankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar. För att säkra sig mot ränterisken i bankens fastförräntade utlåning har banken i stor utsträckning ingått ränteswapavtal, dvs avtal enligt vilka banken betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta. Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en s k gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för bankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen nedan, under tabellen, visar påverkan på räntenetto kommande tolv månadersperiod (räntenettorisken) samt påverkan på eget kapital efter skatt vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet.

Hantering av bankens ränteexponering är centraliserad, vilket innebär att den centrala finansfunktionen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyen är limiten för bankens räntebundna exponeringar att den genomsnittliga ränterisken får uppgå till som högst 4% av kapitalbasen. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt används för att hantera ränterisken. I redovisningen tillämpas säkringsredovisning när en effektiv koppling finns mellan säkrat lån och ränteswapen se vidare i not 3 om redovisningsprinciper.

Per den 31 december 2016 hade banken ränteswapar med ett kontraktsvärde på 278 280 tkr (369 380 tkr).

Swaparnas verkliga värde netto uppgick den 31 december 2016 till 5 073 tkr (8 445 tkr) bestående av tillgångar om 278 280 tkr (369 380 tkr) och skulder om 275 010 tkr (384 106 tkr).

2016

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
tillgodohavanden hos centralbanker								3 641	3 641
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	30 282	176 868							207 150
Utlåning till kreditinstitut	72 784	20 000							92 784
Utlåning till allmänheten	4 077 096	60 568	25 658	31 953	208 887	48 690			4 452 852
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	106 573	38 044						5 072	149 689
Övriga tillgångar	103 579							46 776	150 355
Summa	4 390 314	295 480	25 658	31 953	208 887	48 690	-	55 489	5 056 471
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	28 432	50 000	50 000	55 000					183 432
Inlåning från allmänheten	4 458 029	5 662	4 972	4 435					4 473 098
Övriga skulder								19 719	19 719
Eget kapital								380 222	380 222
Summa skulder och eget kapital	4 486 461	55 662	54 972	59 435	-	-	-	399 941	5 056 471
Differens tillgångar och skulder									
Räntederivat, fast ränta erhålls¹	-20 000	-61 800	-30 000	-36 480	-110 000	-20 000	-	-	-278 280
Räntederivat, fast ränta erlaggs ²	278 280								278 280
Kumulativ exponering	162 133	340 151	280 837	216 875	315 762	344 452	344 452	-	-

2015

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteexponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
tillgodohavanden hos centralbanker	3 256								3 256
Belåningsbara statsskuld-förbindelser	29 942	109 064							139 006
Utlåning till kreditinstitut	428 892								428 892
Utlåning till allmänheten	3 132 476	23 395	52 022	36 957	205 102	24 520			3 474 472
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	50 233	89 583			49 921				189 737
Övriga tillgångar	150 118							75 226	225 344
Summa	3 794 917	222 042	52 022	36 957	255 023	24 520	-	75 226	4 460 707
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	3 285	10 285							13 570
Inlåning från allmänheten	4 058 664	2 900	5 461	6 877					4 073 902
Övriga skulder								21 018	21 018
Eget kapital								352 217	352 217
Summa skulder och eget kapital	4 061 949	13 185	5 461	6 877	-	-	-	373 235	4 460 707
Differens tillgångar och skulder									
Räntederivat, fast ränta erhålls¹	-29 600	-15 500	-26 000	-20 000	-213 280	-65 000	-	-	-369 380
Räntederivat, fast ränta erlaggs ²	369 380								369 380
Kumulativ exponering	72 748	266 105	286 666	296 746	338 489	298 009	298 009	-	-

¹ & ² Nominellt värde

Räntenettorisik; genomsnitt på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång eller nedgång på 1 procentenhet på balansdagen utgör +/- 2 507 (+/-2 462) tkr, givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen.

Ett parallellskift av räntekurvan uppåt med 1%-enhet skulle få en påverkan på eget kapital efter skatt med -2 301 (-1 498) tkr. Ett parallellskift av räntekurvan nedåt med 1%-enhet skulle få en påverkan på eget kapital efter skatt med 2 485 (1 608) tkr.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser.

Banken är exponerad för olika typer av valutarisker. Den främsta exponeringen avser köp och försäljning i utländska valutor, där risken dels kan bestå av fluktuationer i valutan på det finansiella instrument, kund- eller leverantörsfakturan, dels valutarisken i förväntade eller kontrakterade betalningsflöden benämnd transaktionsexponering.

Banken utsätts för en mycket begränsad valutarisk då man inte längre hanterat resevaluta samt tar motposition för kundernas valutaexponering gentemot Swedbank.

I bankens resultaträkning ingår valutakursdifferenser med 284 (234) tkr i rörelseresultatet och med 284 (234) tkr i nettoresultat av finansiella transaktioner.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till den aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

Bankens aktieinnehav framgår av not 18 Aktier och andelar.

En generell förändring med 1 procentenhet av aktiekurserna beräknas påverka bankens resultat före skatt med approximativt 169 tkr för året som slutar 31 december 2016 (128 tkr) samt påverka eget kapital med 169 tkr (128 tkr).

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende- mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken.

De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i banken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis bankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda bankens och kundernas tillgångar.

Derivat och säkringsredovisning

2016

Derivat	Nominellt belopp/ återstående löptid			Total	Positiva marknads- värden	Negativa marknads-värden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år			
TSEK						
<i>Derivat för handelsändamål</i>						
Ränterelaterade kontrakt				46 899		
Swappar	11 899			11 899		100
Cappar	35 000			35 000		
Summa	46 899	-	-	46 899	-	100
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar</i>						
Ränterelaterade kontrakt				266 381		
Swappar	136 381	130 000		266 381		4 973
Valutarelaterade kontrakt				16 994		
Terminer	16 994			16 994	1 023	1 021
Summa	153 375	130 000	-	283 375	1 023	5 994
Total summa	200 274	130 000	-	330 274	1 023	6 094

Derivat och säkringsredovisning

2015

Derivat	Nominellt belopp/ återstående löptid			Total	Positiva marknads- värden	Negativa marknads-värden
	Upp till 1 år	> 1 år - 5 år	>5 år			
TSEK						
<i>Derivat för handelsändamål</i>						
Ränterelaterade kontrakt				14 464		
Swappar				-		
Cappar	7 048	7 416		14 464		
Summa	7 048	7 416	-	14 464	-	-
<i>Derivat för verkligtvärde-säkringar</i>						
Ränterelaterade kontrakt				409 916		
Swappar	91 100	278 280		369 380		8 445
Cappar	12 952	27 584		40 536		
Valutarelaterade kontrakt				17 742		
Terminer	17 742			17 742	55	39
Summa	121 794	305 864	-	427 658	55	8 484
Total summa	128 842	313 280	-	442 122	55	8 484

Säkring av verkligt värde

Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på säkrad risk uppgår under perioden till 3 586 Tkr och på säkringsinstrument (derivat) till 3 701 Tkr. Mellanskillnaden -115 Tkr är således periodens redovisade ineffektivitet. Ineffektiviteten beror i huvudsak på verkligt värdeförändringar i ränteswapparnas rörliga ben (banken erhåller rörlig ränta).

Not 4 Räntenetto

TSEK	2016	2015
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	-367	571
Utlåning till allmänheten	104 369	102 886
Räntebärande värdepapper	2 147	2 794
Derivat	-6 234	-7 351
- varav säkringsredovisning	-6 234	-7 351
Övriga	718	92
Summa	100 633	98 992
Varav: ränteintäkt från finansiella poster ej värderade till verkligt värde via RR	100 633	98 992
ränteintäkt från osäkra fordringar	1 190	1 298
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-307	-726
In- och upplåning från allmänheten	-4 345	-4 947
varav kostnad för insättningsgaranti	-3 640	-3 314
Övriga	-178	-1 311
Summa	-4 830	-6 984
Varav räntekostnad från finansiella poster ej värderade till verkligt värde via RR	-4 821	-6 984
Summa räntenetto	95 803	92 008
	2016	2015
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	2,02	2,20
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	2,03	2,22
Medelränta utlåningen	2,48	2,82
Medelränta inlåningen (Inkl. kostnad för insättningsgarantin)	0,10	0,13

Not 5 Erhållna utdelningar

TSEK	2016	2015
Aktier och andelar		
Indecap Holding AB	552	497
Sparbankernas Försäkrings AB	28	56
Summa	580	553

Not 6 Provisionsintäkter

TSEK	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	5 514	5 641
Utlåningsprovisioner	18 684	15 165
Inlåningsprovisioner	3 905	3 683
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	503	460
Värdepappersprovisioner	15 668	16 900
Avgifter från kredit- och betalkort	4 720	3 798
Övriga provisioner	7 861	7 661
Summa	56 855	53 308
Varav provisionsintäkter från finansiella poster som värderas till verkligt värde via RR	-	-

Not 7 Provisionskostnader

TSEK	2016	2015
Betalningsförmedlingsprovisioner	-2 917	-3 340
Värdepappersprovisioner	-1 932	-2 082
Övriga provisioner	-309	-309
Summa	-5 158	-5 731
Varav provisionskostnader från finansiella poster som värderas till verkligt värde via RR	-	-

Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner

TSEK	2016	2015
Aktier/andelar		
Räntebärande värdepapper	-137	-265
Andra finansiella instrument	-33	274
Valutakursförändringar	284	234
Summa	114	242
Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori	2016	2015
Övriga finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	289	278
Realisationsresultat från finansiella tillgångar som kan säljas	-426	-544
Förändring i verkligt värde på derivat som är säkringsinstrument i en säkring av verkligt värde	-3 701	-3 026
Förändring i verkligt värde på säkrad post med avseende på den säkrade risk i säkringar av verkligt värde	3 668	3 300
Valutakursförändringar	284	234
Summa	114	242
Nettovinst eller förlust på finansiella tillgångar som kan säljas som redovisats i övrigt totalresultat.	-823	-2 762

Not 9 Övriga rörelseintäkter

TSEK	2016	2015
Intäkter från rörelsefastigheter	943	950
Realisationsvinst vid avyttring av materiella tillgångar	66	
Övriga rörelseintäkter	48	455
Summa	1 057	1 405

Not 10 Allmänna administrationskostnader

TSEK	2016	2015
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-29 008	-28 863
Sociala avgifter	-11 058	-10 699
Kostnad för pensionspremier	-5 898	-4 950
Avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-657	
Övriga personalkostnader	-4 405	-3 955
Summa personalkostnader	-51 026	-48 467
Övriga administrationskostnader		
Hyror och andra lokalkostnader	-3 668	-3 891
IT-kostnader	-16 421	-15 070
Konsulttjänster	-2 279	-2 564
Inhyrd personal	-661	-557
Revision	-886	-1 274
Porto och telefon	-1 186	-1 232
Fastighetskostnader	-3 755	-1 484
Övriga	-3 792	-3 572
Summa övriga administrationskostnader	-32 648	-29 646
Summa	-83 674	-78 113

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

TSEK	2016		2015	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner	2 399	26 609	2 310	26 553
Sociala kostnader	1 533	15 423	1 464	14 185
Summa	3 932	42 032	3 774	40 738

Av bankens pensionskostnader på 5 898 (4 950) tkr avser 779 (738) tkr bankens ledande befattningshavare 3 (2) personer. Bankens utestående pensionsförpliktelser till dessa uppgår till 0 (0) tkr.

Ledande befattningshavares ersättningar

Med ledande befattningshavare avses VD och vVD. Med verkställande ledning avses bankens ledningsgrupp. Med andra ledande befattningshavare avses VD och vVD tillsammans med styrelsen.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till VD och ledningsgruppen beslutas av styrelsen. Ersättning till övriga anställda beslutas av närmast överordnad chef.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt årsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller ej styrelsearvode. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. För verkställande ledningen utgår ingen rörlig ersättning.

Löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

TSEK	2016					Vinstandelsstiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensionsförpliktelse
	Grundlön / styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad					
Joachim Wessman ordf	386						386		
Torbjörn Nilsson v ordf	321					1	322		
Gabriela Kloth	151						151		
Jan Larsson	162						162		
Lina Marklund	111						111		
Catharina Schlyter	158						158		
Sture Åtterås	172						172		
Cecilia Jeffner VD	1 325		53	565			1 943		
Andreas Auer vVD	168		88	51			307		
Ola Drehmer tidigare vVD	656		109	163			928		
Summa	3 610	-	250	779	-	1	4 640	-	

Löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare

TSEK	2015					Vinstandelsstiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensionsförpliktelse
	Grundlön / styrelse-arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad					
Joachim Wessman ordf	382						382		
Torbjörn Nilsson v ordf	348					2	351		
Gabriela Kloth	163						163		
Jan Larsson	181					3	184		
Catharina Schlyter	179						179		
Göran Theodorsson	19						19		
Sture Åtterås	172						172		
Cecilia Jeffner VD	1 293		64	539			1 896		
Ola Drehmer vVD	886		67	199			1 153		
Summa	3 624	-	131	738	-	5	4 499	-	

Rörlig ersättning

Avsättning till vinstandelsstiftelse (rörlig ersättning) tillfaller inte verkställande ledningen utan bara övriga medarbetare. Avsättning till vinstandelsstiftelse har under året skett med totalt 657 (0) tkr inkl löneskatt fördelat på 55 (0) personer motsvarande 53 (0) heltidsanställda med 10 tkr exkl löneskatt per heltidsanställd.

Pensioner

VD har rätt att avgå med pension vid 65 års ålder med pensionsbelopp i linje med Finansförbundets pensionsavtal.

Pensionerna är förmånsbestämda till 80 % av löner och förmåner vid uppnådd pensionsålder. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Samtliga pensioner är oantastbara, dvs. ej villkorade av framtida anställning.

Avgångsvederlag

Vid uppsägning från bankens sida har VD och vVD rätt till lön under uppsägningstiden, som är sex månader. Utöver lönen utgår vid uppsägning från bankens sida inget avgångsvederlag. Vid egen uppsägning har VD och vVD sex månaders uppsägningstid. Det har inte utgått något avgångsvederlag till någon anställd under året.

Lån till VD, vVD och styrelse

TSEK	2016	2015
VD och vVD	5 366	4 079
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	15 679	9 847
Summa	21 045	13 926

Lån med fullgod säkerhet eller borgen uppgår till 19,9 (13,0) mkr och lån utan säkerhet till 1,1 (0,9) mkr. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig personal.

Offentliggörande av uppgifter om ersättning

Upplysningar om ersättningar som ska lämnas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 lämnas på bankens hemsida, www.bergslagenssparbank.se.

Medelantalet anställda	2016	2015
Bergslagens sparbank		
- varav kvinnor	35	37
- varav män	25	27
Totalt	60	64

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen		
Antal kvinnor	3	2
Antal män	4	4
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
Antal kvinnor	1	1
Antal män	5	2

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2016	2015
Deloitte AB, Jan Palmqvist		
Revisionsuppdrag	93	
KPMG AB, Peter Rosengren		
Revisionsuppdrag	158	311
KPMG AB, Internrevision		
Övriga tjänster	648	968

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och VDs förvaltning, samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 11 Övriga rörelsekostnader

TSEK	2016	2015
Avgifter till centrala organisationer	-3 939	-2 188
Försäkringskostnader	-898	-968
Säkerhetskostnader	-2 465	-2 306
Marknadsföringskostnader	-3 821	-4 028
Övriga rörelsekostnader	-171	-66
Summa	-11 294	-9 556

Not 12 Kreditförluster, netto

TSEK	2016	2015
Specifik nedskrivning för individuellt värderade lånefordringar		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster (-)	-3 611	-1 859
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster (+)	790	552
Årets nedskrivning för kreditförluster (-)	-5 788	-5 838
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster (+)	383	148
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster (+)	6 169	3 423
Årets nettokostnad för individuellt värderade lånefordringar	-2 057	-3 574
Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster (-)	1	-544
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster (+)	3	17
Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster(+/-)	-535	-327
Årets nettokostnad för gruppvis värderade homogena lånefordringar	-531	-854
Ansvarsförbindelser		
Årets nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser (+/-)	-168	-428
Årets nettokostnad för kreditförluster	-2 756	-4 856

Not 13 Skatter

Redovisat i rapporten över resultat och övrigt totalresultat/rapport över resultat

TSEK	2016	2015
Aktuell skattekostnad (-)/skatteintäkt (+)		
Årets skattekostnad [/skatteintäkt]	-10 858	-10 502
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	10	10
Totalt redovisad skattekostnad	-10 848	-10 492

Avstämning av effektiv skatt

TSEK	2016	2015
Resultat före skatt	50 302	48 082
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0% -11 066	22,0% -10 578
Ej avdragsgilla kostnader	0,2% -89	0,1% -56
Ej skattepliktiga intäkter	-0,6% 307	-0,3% 142
Redovisad effektiv skatt	21,6% -10 848	21,8% -10 492

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

TSEK	Före skatt	Skatt	Efter skatt
	2016		
Finansiella tillgångar som kan säljas	-822	-159	-981
Övrigt totalresultat	-822	-159	-981
	2015		
Finansiella tillgångar som kan säljas	-2 762	608	-2 154
Övrigt totalresultat	-2 762	608	-2 154

Redovisat i balansräkningen

Uppskjutna skattefordringar och skulder hänför sig till följande:

TSEK	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Materiella tillgångar			571	581	-571	-581
Skattefordringar/-skulder, netto	-	-	571	581	-571	-581

Not 14 Belåningsbara statsskuldförbindelser m m

TSEK	2016-12-31		2015-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde (uppl a)	Verkligt värde	Redovisat värde (uppl a)
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Svenska kommuner	207 150	207 150	139 006	139 006
Summa	207 150	207 150	139 006	139 006
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		1 174		-
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		-23		-994
Summa		1 151		-994

Not 15 Utlåning till kreditinstitut

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Swedbank		
Svensk valuta	57 516	319 794
Utländsk valuta	15 162	18 997
Övriga	20 107	90 101
Summa	92 785	428 892

Not 16 Utlåning till allmänheten

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Utestående fordringar, brutto		
Svensk valuta	4 469 018	3 489 424
Utländsk valuta	643	914
Summa	4 469 661	3 490 338
Varav: Fordran Sparbanksstiftelsen Bergslagen (moderstiftelse)	10 000	14 500
Varav: osäkra	40 065	36 688
Individuell nedskrivning (specifikation se nedan)	14 803	14 394
Gruppvis nedskrivning för homogena lånefordringar	2 006	1 472
Redovisat värde, netto	4 452 852	3 474 472

Förändring av nedskrivningar, TSEK	Individuellt värderade lånefordringar	Gruppvis värderade lånefordringar	Summa
Ingående balans 1 januari 2016	14 394	1 472	15 866
Årets nedskrivning för kreditförluster	5 788	32	5 820
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	-6 169	502	-5 667
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	790		790
Utgående balans 31 december 2016	14 803	2 006	16 809

Not 17 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

TSEK	2016-12-31		2015-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
Svenska bostadsinstitut	48 294	48 294	38 251	38 251
Icke finansiella företag	27 008	27 008		
Finansiella företag	74 387	74 387	151 486	151 486
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	149 689	149 689	189 737	189 737
varav:				
Noterade papper på börs		149 689		189 737
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		383		816
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		-694		-79

Not 18 Aktier och andelar

TSEK	2016-12-31	2015-12-31	
Fondandelar	–	35 289	
Övriga	16 870	12 833	
Summa aktier och andelar	16 870	48 122	
varav:			
<i>Noterade värdepapper på börs</i>	–	35 289	
<i>Onoterade värdepapper</i>	16 870	12 833	
Företag			
Aktier	Antal	Börsvärde	Redovisat värde
Indecap Holding AB	71	–	15 904
Svealands Risk och Compliance AB	10 000	–	10
Sparbankernas Försäkrings AB	835	–	956
Summa	10 906	–	16 870

För finansiella tillgångar där värdepapperet inte är noterat på en aktiv marknadsplats, används senast kända köpkurs.
Innehavet i Sparbankernas försäkrings AB och Svealands Risk och Compliance AB redovisas till anskaffningsvärde.

Not 19 Materiella anläggningstillgångar

TSEK	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 1 januari 2015	18 171	8 569	26 740
Förvärv	774	–	774
Avyttringar	-7 818	–	-7 818
Utgående balans 31 december 2015	11 127	8 569	19 696
Ingående balans 1 januari 2016	11 127	8 569	19 696
Förvärv	1 162	–	1 162
Avyttringar	-264	–	-264
Utgående balans 31 december 2016	12 025	8 569	20 594
Avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2015	-15 027	-3 866	-18 893
Årets avskrivningar	-1 027	-151	-1 178
Avyttringar	7 818	–	7 818
Utgående balans 31 december 2015	-8 236	-4 017	-12 253
Ingående balans 1 januari 2016	-8 236	-4 017	-12 253
Årets avskrivningar	-1 073	-152	-1 225
Avyttringar och utrangeringar	156	–	156
Utgående balans 31 december 2016	-9 153	-4 169	-13 322
Redovisade värden			
Per 2015-01-01	3 144	4 703	7 847
Per 2015-12-31	2 891	4 552	7 443
Per 2016-01-01	2 891	4 552	7 443
Per 2016-12-31	2 872	4 400	7 272

Not 20 Övriga tillgångar

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Skattekonto	103 579	150 118
Förfallna räntefordringar	29	2
Övriga tillgångar	1 241	1 306
Summa	104 849	151 426

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda kostnader	1 645	1 639
Upplupna ränteutäkter	3 287	3 651
Övriga upplupna intäkter	14 726	11 455
Summa	19 658	16 745

Not 22 Skulder till kreditinstitut

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Swedbank AB		
Svensk valuta		
Utländsk valuta	4	4
Övriga	183 428	13 566
Summa	183 432	13 570
Beviljad limit hos Swedbank	100 000	–
Varav: kontokredit	100 000	–

Not 23 Inlåning från allmänheten

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Allmänheten		
Svensk valuta	4 457 374	4 054 028
Utländsk valuta	15 724	19 874
Summa	4 473 098	4 073 902
Varav: Inlåning Sparbanksstiftelsen Bergslagen (moderstiftelse)	2 600	776
Varav: Inlåning Tillväxt i Bergslagen AB (koncernföretag)	1 050	50

Inlåningen per kategori av kunder

Offentlig sektor	397 067	494 511
Företagssektor	734 484	543 739
Hushållssektor	3 239 867	2 932 153
Varav: enskilda företagare	593 822	605 258
Övriga	101 680	103 499
Summa	4 473 098	4 073 902

Not 24 Övriga skulder

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Skuld till Sparbanksstiftelsen Bergslagen (moderstiftelse)	600	1 300
Anställdas källskattemedel	909	907
Övriga skulder	5 911	4 527
Preliminärskatt räntor	587	605
Summa	8 007	7 339

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
Upplupna räntekostnader	915	1 025
Övriga upplupna kostnader	3 913	3 374
Förutbetalda intäkter	219	215
Summa	5 047	4 614

Not 26 Eget kapital

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen. Värdeförändringar som beror på nedskrivningar redovisas dock i resultaträkningen.

Balanserad vinst eller förlust

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter att en eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör tillsammans med årets resultat och fond för verkligt värde, summan av fritt eget kapital, det vill säga det belopp som finns tillgängligt för utdelning till aktieägarna.

Förslag till disposition av bankens vinst eller förlust

Styrelsen föreslår att eget kapital 194 634 tkr disponeras enligt följande

Utdelning, [1 213 315 aktier * ca 8,24 kr per aktie]	10 000
Balanseras i ny räkning	184 634
varav till fond för verkligt värde	-29
Summa	194 634

Not 27 Eventualförpliktelser

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
<i>Nominella belopp</i>		
Garantier		
Garantiförbindelser - krediter	125 371	116 594
Garantiförbindelser - övriga	18 066	12 586
Summa	143 437	129 180

Not 28 Åtaganden

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
<i>Nominella belopp</i>		
Valutaterminer nominellt belopp	16 994	17 665
Kreditlöften	251 346	206 102
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	350 111	337 086
Summa	618 451	560 853

Not 29 Närstående

Närståenderelationer

Vissa styrelseledamöter kontrollerar företaget som är kunder i banken. Krediter till dessa närstående företag uppgår till 108,3 (95,6) mkr. Krediterna har föregåtts av sedvanlig kreditprövning. Räntan är prissatt med marknadsmässiga villkor. Kreditbeloppen är ej väsentliga för bankens ställning eller resultat.

Not 30 Intäkternas geografiska fördelning

Bankens intäkter är i allt väsentligt hänförliga till bankens verksamhetsområde. Undantaget är intäkter i form av avkastning och värdeförändring på bankens finansförvaltning.

Bergslagens Sparbank AB

Org. nr. 516401-0109

Not 31 Finansiella tillgångar och skulder**Verkligt värde**

I tabellen anges finansiella tillgångar respektive skulder som värderas till verkligt värde via resultatet (värderade enligt fair value option och innehav för handelsändamål) i två gemensamma kolumner.

2016	Redovisat värde							Verkligt värde				
	Innehav för handelsändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Derivat som är säkringsinstrument	Investeringar som hålles till förfall	Låne och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
<i>TSEK</i>												
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					3 641			3 641				–
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m						207 150		207 150	207 150			207 150
Utlåning till kreditinstitut					92 784			92 784				–
Utlåning till allmänheten					4 447 879			4 447 879				–
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring					4 973			4 973				–
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						149 689		149 689	149 689			149 689
Aktier och andelar						16 870		16 870		15 904		15 904
Derivat			1 023					1 023		1 023		1 023
Upplupna intäkter					19 658			19 658				–
Övriga finansiella tillgångar					105 528			105 528				–
	–	–	1 023	–	4 674 463	373 709	–	5 049 195	356 839	16 927	–	373 766
Skulder till kreditinstitut							183 432	183 432				–
In- och upplåning från allmänheten							4 473 098	4 473 098				–
Derivat	100		5 994					6 094		6 094		6 094
Övriga skulder							8 007	8 007				–
Upplupna kostnader							5 047	5 047				–
Avsättningar							571	571				–
	100	–	5 994				4 670 155	4 676 249	–	6 094	–	6 094

Bergslagens Sparbank AB

Org. nr. 516401-0109

2015	Redovisat värde								Verkligt värde				
	Innehav för handels-ändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Derivat som är säkrings-instrument	Invester- ingar som hålls till förfall	Låne och kund- fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total	
<i>TSEK</i>													
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					3 256			3 256				–	
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m						139 006		139 006	139 006			139 006	
Utlåning till kreditinstitut					428 892			428 892				–	
Utlåning till allmänheten					3 465 798			3 465 798				–	
Förändring i verkligt värde på säkrat belopp i portföljsäkring					8 674			8 674				–	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						189 737		189 737	189 737			189 737	
Aktier och andelar	35 289					12 833		48 122	35 289		11 850	47 139	
Derivat			55					55		55		55	
Upplupna intäkter					16 745			16 745				–	
Övriga finansiella tillgångar					152 979			152 979				–	
	35 289	–	55	–	4 076 344	341 576	–	4 453 264	364 032	55	11 850	375 937	
Skulder till kreditinstitut								13 570				–	
In- och upplåning från allmänheten								4 073 902				–	
Derivat			8 484					8 484		8 484		8 484	
Övriga skulder								7 339				–	
Upplupna kostnader								4 614				–	
Avsättningar								581				–	
	–	–	8 484					4 100 006	4 108 490	–	8 484	–	8 484

Vissa upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

Verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade priser. För övriga finansiella instrument använder sig banken av andra värderingstekniker. Banken använder observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Finansiella instrument där handeln inte är frekvent och det verkliga värdet därför mindre objektivt, krävs i varierande utsträckning att banken gör bedömningar beroende på likviditet, koncentrationer, osäkerheter beträffande marknadsfaktorer, prisantaganden och andra risker som påverkar ett specifikt instrument.

Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1:	enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument
Nivå 2:	utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.
Nivå 3:	utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde liksom kvantitativa upplysningar om värderingar till verkligt värde och känsligheter framgår nedan. I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Överföringar mellan nivå 1 och 2

Det förekom inga överföringar från nivå 2 till nivå 1 under 2016 eller 2015.

Avstämning av verkliga värden i nivå 3

I tabellen nedan presenteras en avstämning mellan ingående och utgående balans för sådana finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen med utgångspunkt från en värderingsteknik som bygger på icke-observerbar indata (nivå 3).

TSEK	Aktier och andelar	Derivat tillgångar	Derivat skulder	Övriga skulder	Summa
Ingående balans 2015-01-01	11 850				11 850
Utgående balans 2015-12-31	11 850	–	–	–	11 850
Ingående balans 2016-01-01	11 850				11 850
- redovisat i övrigt totalresultat	-1 546				-1 546
Anskaffningsvärde förvärv	5 600				5 600
Överföring från nivå 3	-15 904				-15 904
Utgående balans 2016-12-31	–	–	–	–	–

Under året har värdet på aktierna i Indecap Holding AB överförts från nivå 3 till nivå 2 då aktiva marknadspriser noterats vilket motiverar den ändrade klassificeringen.

Värdering till verkligt värde - Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellerna ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Derivatinstrument tas upp till det verkliga värdet som erhålls från motpart där verkligt värde beräknats med hjälp av en värderingsmodell som är etablerad på marknaden för värdering av den typ av derivatinstrument som det är fråga om. Aktieindexobligationer värderas till verkligt värde via resultaträkningen. De är inte föremål för daglig handel på en aktiv marknad har det verkliga värdet hittills beräknats från utvecklingen av underliggande index/kurser per balansdagen för respektive instrument.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Aktieinnehavet i Indecap Holding AB värderas till verkligt värde utifrån en utomstående värdering av bolaget i samband med en ägarspridning.

Verkligt värde på lånefordringar har beräknats med en diskontering av förväntade framtida kassaflöden där diskonteringsräntan har satts till den aktuella utlåningsränta som tillämpas.

För kundfordringar och leverantörsskulder med en kvarvarande livslängd på mindre än sex månader anses det redovisade värdet reflektera verkligt värde. Kund- och leverantörsskulder med en livslängd överstigande sex månader diskonteras i samband med att verkligt värde fastställs.

Banken handlar OTC-derivat, främst indexoptioner med kreditspreadar, aktiepriser, valutakurser och räntenivåer som underliggande, med kunder och andra banker. Några av dessa instrument modellvärderas där väsentliga indata inte är observerbara, främst förväntad volatilitet och förväntade korrelationer mellan olika underliggande.

Den samlade resultateffekten från finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde i balansräkningen och som är värderade med hjälp av värderingstekniker där antagandena inte stöds av priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument (dvs. utan förändring, uppdelning eller aggregering) och inte heller baseras på tillgänglig observerbar marknadsinformation, uppgick till 0 (0) tkr.

Not 32 Händelser efter balansdagen

Efter balansdagen har det inte inträffat några händelser som kan ha stor beloppsmässig påverkan på bankens balans- och resultaträkning.

Not 33 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Bankledningen har med revisorerna diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende bankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av bankens redovisningsprinciper

Viktiga bedömningar vid tillämpning av bankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Bankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Finansiella tillgångar och skulder som banken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Klassificering av finansiella tillgångar som investering som hålles till förfall förutsätter att banken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha tillgångarna till förfall i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Provision från Swedbank Hypotek

Provisioner från Swedbank Hypotek redovisas brutto i resultaträkningen. Det innebär att provisionsintäkter därifrån redovisas i sin helhet under Utlåningsprovisioner samt att den del av kreditförlusterna på förmedlad volym som är bankens del, redovisas under kreditförluster. I och med att årets hela provision från Swedbank Hypotek enligt avtal kan tas i anspråk för att täcka kreditförluster, så har provisionsfordran redovisats som en garantiförbindelse - Kredit, se not 27 Eventualförpliktelser.

Säkringskvalifikationer

Avgörande för att finansiella instrument ska kvalificera som säkringsrelation är att banken förväntar sig säkringen ska vara högst effektiv över säkringsinstrumentets löptid.

Vid redovisning av derivat som kassaflödessäkringar ska den säkrade kassaflödesexponeringen hänföra sig till högst sannolika framtida kassaflöden.

Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar

Nedskrivningar för kreditförluster

Nedskrivning för kreditförluster sker normalt utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet. Varje osäker fordran bedöms på dess meriter och strategin med avseende på uppskattade kassaflöden som bedöms på återvinningsbara godkänns av Bergslagens Sparbanks bankdelegation, bestående av VD, vVD, kreditchef samt två kontorschefer.

Gruppvis förlustreservering tillämpas för kreditförluster i portföljer av fordringar med liknande ekonomiska egenskaper då objektiva tecken tyder på att det finns en förlustrisk i portföljen, men den osäkra fordran till vilken förlusten är hänförlig kan ännu inte identifieras. Vid bedömningen av behovet av gruppvisa kreditförlustreserveringar beaktar banken faktorer som kreditkvalitet, portföljstorlek, koncentrationer, och ekonomiska faktorer. För att kunna uppskatta den erforderliga nedskrivningen görs antaganden för att definiera hur förlusterna är modellerade och för att fastställa erforderliga parametrar baserade på historisk erfarenhet och gällande ekonomiska villkor. Precisioner/riktigheten i nedskrivningarna beror på noggrannheten i dessa uppskattade framtida kassaflöden för specifika motpartsreserveringar och modellantaganden samt använda parametrar för att fastställa gruppvisa nedskrivningar

Fastställande av verkligt värde

Bankens redovisningsprinciper för värdering till verkligt värde framgår av Not 2 Redovisningsprinciper. Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde framgår av not Finansiella tillgångar och skulder.

Not 34 Kapitaltäckning

Kapital

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka bankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda bankens kunder. Reglerna innebär att bankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom skall omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med bankens interna utvärdering av kapital och risker.

Banken har en fastställd utvärdering av kapitalbehovet baserad på

- bankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- sk stresstester och scenarionalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalbehovet är en integrerad del av arbetet med bankens årliga verksamhetsplan. Behovet följs upp och en årlig översyn görs för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar bankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Varje ändring/komplettering i av styrelsen fastställda policy/strategidokument ska i likhet med viktigare kreditbeslut och investeringar alltid relateras till bankens aktuella och framtida kapitalbehov.

Information om bankens riskhantering lämnas i not 3 Finansiella risker.

Banken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap. 4 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar om kapitaltäckning lämnas på bankens hemsida www.bergslagenssparbank.se

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Banken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning, dels det internt bedömda kapitalbehovet.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m för banken enligt gällande regelverk.

Kapitalbas Bergslagens Sparbank AB

TSEK	2016-12-31	2015-12-31
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Aktiekapital	121 332	121 332
Reservfond	64 256	64 256
Fond för verkligt värde	-29	952
Balanserad vinst eller förlust	155 209	128 087
Verifierat resultat före föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	39 454	37 590
Föreslagen vinstdisposition och förutsägbara kostnader	-10 000	-10 000
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	370 222	342 217
<i>Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar</i>		
Underskott i kreditjusteringar för förväntade förluster (intermetod)	-25 361	-21 032
Värdejustering på grund av kraven på försiktig värdering	-374	-
Lagstiftningsjusteringar som avser orealiserade vinster och förluster	-	-952
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-25 735	-21 984
Kärnprimärkapital	344 487	320 233
Summa Primärkapital	344 487	320 233
<i>Supplementärkapital: Instrument och avsättningar</i>		
Supplementärt kapital	-	-
Kapitalbas	344 487	320 233

Kapitalrelationer, buffertar m.m.

Summa riskvägt exponeringsbelopp	1 856 806	1 759 642
Kärnprimärkapitalrelation	18,55%	18,20%
Primärkapitalrelation	18,55%	18,20%
Kapitaltäckningsgrad	18,55%	18,20%
Buffertkrav	4,00%	3,50%
varav kapitalkonserveringsbuffert	2,50%	2,50%
varav kontryckisk buffert	1,50%	1,00%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert *	10,55%	10,20%
Innehav i kärnprimärkapitalinstrument i vilka sparbanken har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärdet på 10,00 procent)	0%	0%

* Kärnprimärkapitalrelation minskat med lagstadgat minimikrav om 8,00%

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

	2016		2015	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
<i>Kreditrisk enligt IRK-metoden</i>				
Exponeringar mot institut	4 675	58 443	16 201	202 517
Exponeringar mot företag	66 790	834 876	57 135	714 190
Exponeringar mot hushåll	57 455	718 184	46 690	583 622
Aktieexponeringar	1 351	16 885	2 325	29 058
Övriga poster	1 378	17 220	1 550	19 376
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	131 649	1 645 608	123 901	1 548 763
<i>Marknadsrisk</i>				
Valutakursrisk	-	-	-	-
Summa exponeringsbelopp för marknadsrisk	-	-	-	-
<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt schablonmetoden	16 873	210 910	16 851	210 641
Summa exponeringsbelopp för operativ risk	16 873	210 910	16 851	210 641
<i>Kreditvärdighetsjusteringsrisk enligt schablonmetoden</i>				
	23	288	19	238
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	148 545	1 856 806	140 771	1 759 642

Not 35 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Banken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2017-06-30.

Avtalet omfattar bl.a. förmedling av hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek och förmedling av fond och försäkringssparande till Swedbank Robur och Swedbank Försäkring.

Banken har per 2016-12-31 förmedlat hypoteksutlåning till Swedbank Hypotek till en total volym på 2 073 (2 269) mkr. För detta har banken erhållit en provisionsersättning för 2016 på 16,1 (12,5) mkr som redovisas under utlåningsprovisioner. Om kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisionsintäkter.

Till Swedbank Robur och Swedbank Försäkring har banken förmedlat fondsparande på 3 238 (2 896) mkr och försäkringssparande på 945 (885) mkr. För detta har banken erhållit 13,2 (14,2) mkr resp 4,6 (4,8) mkr i provisioner. Fondprovisionen redovisas under värdepappersprovisioner och försäkringsprovisionen som övriga provisionsintäkter. Provisionen för både fond och försäkring beräknas utifrån utestående marknadsvärde dag för dag.

Definitioner

Affärsvolym ultimo

I bankens affärsvolym ingår utlåningsvolym som i huvudsak består av utlåning till allmänheten, förmedlad utlåning och beviljade ej utnyttjade krediter. Vidare ingår sparavolym i form av inlåning från allmänheten, förmedlade fonder och försäkring samt kunddepåer.

Medelaffärsvolym (MAV)

Bankens genomsnittliga affärsvolym under året.

Soliditet

Beskattat eget kapital + 78 % av obeskattade reserver i % av balansomslutningen.

Summa riskvägt exponeringsbelopp

Totalt exponeringsbelopp multiplicerat med framräknad riskvikt och utgör grunden för beräkning av kapitalrelation.

Kärnprimärkapitalrelation

Bankens kärnprimärkapitalrelation utgörs av kärnprimärkapitalet i förhållande till riskexponeringsbelopp. Kärnprimärkapitalet motsvarar bankens egna kapital med avdrag för IRK-reserveringar.

Total kapitalrelation

Bankens totala kapitalrelation utgörs av kapitalbasen i förhållande till riskexponeringsbelopp.

Placeringsmarginal

Räntenetto i % av medelomslutning (MO).

Rörelseintäkter/affärsvolym

Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym.

Rörelseresultat/affärsvolym

Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym.

Avkastning på totala tillgångar

Årets nettoresultat i % av genomsnittlig balansomslutning.

Räntabilitet på eget kapital

Rörelseresultat efter schablonskatt (22 %) i % av genomsnittligt eget kapital.

K/I-tal före kreditförluster

Bankens kostnader exkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till bankens intäkter.

K/I-tal efter kreditförluster

Bankens kostnader inkl kreditförluster och värdeförändringar på övertagen egendom i relation till bankens intäkter.

Reserveringsgrad för osäkra fordringar

Nedskrivning för sannolika förluster i % av osäkra lånefordringar brutto.

Andel osäkra fordringar

Osäkra fordringar netto (dvs med hänsyn till kostnadsförda reserveringar) i % av total utlåning till allmänheten.

Kreditförlustnivå

Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten, kreditinstitut (exkl banker) samt leasingobjekt, övertagen egendom och kreditgarantier.

Medelantal anställda

Medelantal anställda (1 937 timmar per anställd) har beräknats utifrån antal arbetade timmar i banken.

Bergslagens Sparbank AB

Org. nr. 516401-0109

Ort och datum samt underskrift av styrelsen och VD

Härmed försäkras att årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för bank. De lämnade uppgifterna stämmer med de faktiska förhållandena i verksamheten och ingenting av väsentlig betydelse har utelämnats som skulle kunna påverka den bild av banken som skapats av årsredovisningen.

Lindesberg 2017-03-31

Joakim Wessman
ordförandeTorbjörn Nilsson
v ordförandeCecilia Jeffner
VD

Gabriela Kloth

Jan Larsson

Lina Marklund

Catharina Schlyter

Sture Åtterås

Liselotte Lindkvist
Arbetstagarrepresentant

För samtliga styrelseledamöter gäller att mandattiden går ut i och med årets ordinarie årsstämma.

Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen den 31 mars 2017.

Revisorspåteckning

Min revisionsberättelse har avgivits den mars 2017.

Jan Palmqvist
Auktoriserad revisor

Styrelsens intygande

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder. Årsredovisningen respektive koncernredovisningen ger en rättvisande bild av moderbolagets och koncernens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för moderbolaget respektive koncernen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den dag/månad/år. Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat [alt. rapport över resultat] och rapport över finansiell ställning och moderbolagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den dag/månad/år.